

Repertoriul jurisprudenței

HOTĂRÂREA TRIBUNALULUI (Camera întâi extinsă)

15 noiembrie 2023*

„Politica externă și de securitate comună – Măsuri restrictive adoptate în raport cu acțiunile care subminează sau amenință integritatea teritorială, suveranitatea și independența Ucrainei – Înghețarea fondurilor – Lista persoanelor, entităților și organismelor cărora li se aplică înghețarea fondurilor și a resurselor economice – Includerea și menținerea numelui reclamantului în liste – Noțiunea de «om de afaceri important» – Articolul 2 alineatul (1) litera (g) din Decizia 2014/145/PESC – Excepție de nelegalitate – Obligația de motivare – Eroare de apreciere – Dreptul de a fi ascultat – Drept de proprietate – Libertatea de a desfășura o activitate comercială – Proportionalitate – Abuz de putere”

În cauza T-193/22,

OT, reprezentat de J.-P. Hordies și C. Sand, avocați,

reclamant,

împotriva

Consiliului Uniunii Europene, reprezentat de V. Piessevaux, A. Boggio-Tomasaz și M.-C. Cadilhac, în calitate de agenți,

pârât,

susținut de

Regatul Belgiei, reprezentat de C. Pochet, L. Van den Broeck și M. Van Regemorter, în calitate de agenți,

intervenient,

TRIBUNALUL (Camera întâi extinsă),

compus din domnul D. Spielmann (raportor), președinte, domnul R. Mastroianni, doamna M. Brkan, și domnii I. Gâlea și T. Tóth, judecători,

grefier: doamna H. Eriksson, administratoare,

având în vedere Ordonanța din 30 mai 2022, OT/Consiliul (T-193/22 R, nepublicată, EU:T:2022:307),

* Limba de procedură: franceza.

având în vedere faza scrisă a procedurii, în special:

- cererea introductivă depusă la grefa Tribunalului la 15 aprilie 2022;
- decizia din 2 iunie 2022 de admitere a cererii reclamantului de păstrare a anonimatului și de respingere a cererii acestuia de judecare a cauzei potrivit procedurii accelerate;
- decizia din 25 august 2022 de admitere a intervenției Regatului Belgiei în sprijinul Consiliului;
- memoriul în adaptare depus la grefa Tribunalului la 11 noiembrie 2022;
- documentele reclamantului depuse la grefa Tribunalului la 19 decembrie 2022 și depuse la dosar;
- decizia din 6 februarie 2023 de a nu depune la dosar documente noi prezentate de reclamant la 24 ianuarie 2023,

în urma ședinței din 26 aprilie 2023,

pronunță prezenta

Hotărâre

- 1 Prin intermediul acțiunii sale întemeiate pe articolul 263 TFUE, reclamantul, OT, solicită anularea, pe de o parte, a Deciziei (PESC) 2022/429 a Consiliului din 15 martie 2022 de modificare a Deciziei 2014/145/PESC privind măsuri restrictive în raport cu acțiunile care subminează sau amenință integritatea teritorială, suveranitatea și independența Ucrainei (JO 2022, L 87 I, p. 44) și a Regulamentului de punere în aplicare (UE) 2022/427 al Consiliului din 15 martie 2022 privind punerea în aplicare a Regulamentului (UE) nr. 269/2014 privind măsuri restrictive în raport cu acțiunile care subminează sau amenință integritatea teritorială, suveranitatea și independența Ucrainei (JO 2022, L 87 I, p. 1) (denumite în continuare, împreună, „actele inițiale”) și, pe de altă parte, după adaptarea cererii introductive, a Deciziei (PESC) 2022/1530 a Consiliului din 14 septembrie 2022 de modificare a Deciziei 2014/145/PESC privind măsuri restrictive în raport cu acțiunile care subminează sau amenință integritatea teritorială, suveranitatea și independența Ucrainei (JO 2022, L 239, p. 149) și a Regulamentului de punere în aplicare (UE) 2022/1529 al Consiliului din 14 septembrie 2022 privind punerea în aplicare a Regulamentului (UE) nr. 269/2014 privind măsuri restrictive în raport cu acțiunile care subminează sau amenință integritatea teritorială, suveranitatea și independența Ucrainei (JO 2022, L 239, p. 1) (denumite în continuare, împreună, „actele de menținere”), în măsura în care aceste acte (denumite în continuare, împreună, „actele atacate”) îl privesc.

Istoricul litigiului

- 2 Reclamantul este un om de afaceri de cetățenie rusă.
- 3 La 17 martie 2014, Consiliul Uniunii Europene a adoptat, în temeiul articolului 29 TUE, Decizia 2014/145/PESC privind măsuri restrictive în raport cu acțiunile care subminează sau amenință integritatea teritorială, suveranitatea și independența Ucrainei (JO 2014, L 78, p. 16). În aceeași

zi, acesta a adoptat, în temeiul articolului 215 TFUE, Regulamentul (UE) nr. 269/2014 privind măsuri restrictive în raport cu acțiunile care subminează sau amenință integritatea teritorială, suveranitatea și independența Ucrainei (JO 2014, L 78, p. 6).

- 4 La 21 februarie 2022, președintele Federației Ruse a semnat un decret de recunoaștere a independenței și suveranității „Republicii Populare Donețk” și a „Republicii Populare Lugansk”, autoproclamate, și a ordonat desfășurarea de forțe armate ruse în aceste zone.
- 5 La 22 februarie 2022, Înalțul Reprezentant al Uniunii pentru afaceri externe și politica de securitate (denumit în continuare „Înalțul Reprezentant”) a publicat o declarație în numele Uniunii Europene prin care a condamnat aceste acțiuni ca fiind o încălcare gravă a dreptului internațional. Acesta a anunțat că Uniunea va reacționa la aceste din urmă încălcări din partea Federației Ruse prin adoptarea de urgență a unor măsuri restrictive suplimentare.
- 6 La 23 februarie 2022, Consiliul a adoptat o primă serie de măsuri restrictive. Acestea priveau, în primul rând, restricții aplicabile relațiilor economice cu regiunile care nu se aflau sub control guvernamental Donețk și Lugansk, în al doilea rând, restricții privind accesul la piața de capital, în special prin interzicerea finanțării Federației Ruse, a guvernului său și a băncii sale centrale, și, în al treilea rând, adăugarea unor membri ai guvernului, a unor bănci, a unor oameni de afaceri, a unor generali, precum și a 336 de membri ai Gosudarstvennaya Duma Federal’nogo Sobraniei Rossiskoi Federatsii (Duma de Stat a Adunării Federale a Federației Ruse) pe lista persoanelor, entităților și organismelor care fac obiectul unor măsuri restrictive.
- 7 La 24 februarie 2022, președintele Federației Ruse a anunțat o operațiune militară în Ucraina, iar forțele armate ruse au atacat Ucraina.
- 8 În aceeași zi, Înalțul Reprezentant a emis o declarație în numele Uniunii în care a condamnat în cei mai fermi termeni posibili „invazia neprovocată” a Ucrainei de către forțele armate ruse și a indicat că răspunsul Uniunii va include măsuri restrictive atât sectoriale, cât și individuale.
- 9 În cadrul reuniunii sale extraordinare din aceeași zi, Consiliul European a condamnat intervenția militară rusă în Ucraina, exprimându-și totodată acordul de principiu cu privire la adoptarea de măsuri restrictive și sancțiuni economice împotriva Federației Ruse, având în vedere propunerile făcute de Comisia Europeană și Înalțul Reprezentant.
- 10 La 25 februarie 2022, Consiliul a adoptat o a doua serie de măsuri restrictive. La aceeași dată, având în vedere gravitatea situației din Ucraina, Consiliul a adoptat, pe de o parte, Decizia (PESC) 2022/329 de modificare a Deciziei 2014/145 (JO 2022, L 50, p. 1) și, pe de altă parte, Regulamentul (UE) 2022/330 de modificare a Regulamentului (UE) nr. 269/2014 (JO 2022, L 51, p. 1), pentru a modifica printre altele criteriile în temeiul cărora persoanele fizice sau juridice, entitățile sau organismele ar putea fi vizate de măsurile restrictive în cauză.
- 11 Articolul 2 alineatele (1) și (2) din Decizia 2014/145, în versiunea sa modificată prin Decizia 2022/329, prevede următoarele:

„(1) Se îngheață toate fondurile și resursele economice care aparțin, sunt deținute, păstrate sau controlate de către:

[...]

(d) persoane fizice sau juridice, entități sau organisme care sprijină, cu resurse materiale sau financiare, factorii de decizie ruși care sunt responsabili de anexarea Crimeii sau de destabilizarea Ucrainei sau care beneficiază de pe urma acțiunilor acestora;

[...]

(g) oameni de afaceri importanți sau persoane juridice, entități sau organisme implicate în sectoarele economice care îi furnizează o sursă substanțială de venituri guvernului Federației Ruse, care este responsabil de anexarea Crimeii și de destabilizarea Ucrainei,

precum și de către persoane fizice sau juridice, entități sau organisme asociate acestora, astfel cum figurează pe lista din anexă.

(2) Niciun fond sau resursă economică nu se pune, în mod direct sau indirect, la dispoziția sau în beneficiul persoanelor fizice sau juridice, al entităților sau organismelor enumerate în anexă.”

- 12 Modalitățile acestei înghețări de fonduri sunt definite la articolul 2 alineatele (3)-(6) din Decizia 2014/145.
- 13 Articolul 1 alineatul (1) literele (b) și (e) din Decizia 2014/145, astfel cum a fost modificată, prevede că statele membre iau măsurile necesare pentru a împiedica intrarea pe teritoriul lor sau tranzitarea acestuia de către persoane fizice care îndeplinesc criteriile în esență identice cu cele prevăzute la articolul 2 alineatul (1) literele (d) și (g) din aceeași decizie.
- 14 Regulamentul nr. 269/2014, în versiunea sa modificată prin Regulamentul 2022/330, impune adoptarea de măsuri de înghețare a fondurilor și definește modalitățile acestei înghețări în termeni identici în esență cu cei din Decizia 2014/145, astfel cum a fost modificată. Într-adevăr, articolul 3 alineatul (1) literele (a)-(g) din acest regulament, astfel cum a fost modificat, reproduce în esență articolul 2 alineatul (1) literele (a)-(g) din decizia menționată.
- 15 În acest context, prin actele inițiale, Consiliul a adăugat numele reclamantului în listele persoanelor, ale entităților și ale organismelor care fac obiectul unor măsuri restrictive prevăzute în anexa la Decizia 2014/145, astfel cum a fost modificată, și în anexa I la Regulamentul nr. 269/2014, astfel cum a fost modificat (denumite în continuare „listele în litigiu”).
- 16 Motivele includerii numelui reclamantului pe listele în litigiu sunt următoarele:

„[Reclamantul] este unul dintre principalii acționari ai conglomeratului Alfa Group, care include Alfa Bank, unul dintre cei mai mari contribuabili ai Rusiei. Este considerat ca fiind una dintre cele mai influente persoane din Rusia. Are legături solide cu președintele rus. Fiica cea mare a lui Vladimir Putin, Maria, a desfășurat un proiect caritabil, Alfa-Endo, care a fost finanțat de Alfa Bank. Vladimir Putin a recompensat fidelitatea Alfa Group față de autoritățile ruse oferind ajutor politic planurilor de investiții străine ale Alfa Group.

Prin urmare, a oferit în mod activ sprijin material sau financiar factorilor de decizie ruși responsabili de anexarea Crimeii sau de destabilizarea Ucrainei și a obținut beneficii de pe urma acțiunilor acestora. De asemenea, este unul dintre oamenii de afaceri ruși importanți implicați în sectoare economice care furnizează o sursă substanțială de venituri guvernului Federației Ruse, care este responsabil de anexarea Crimeii și de destabilizarea Ucrainei.”

- 17 La 16 martie 2022, Consiliul a publicat în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene* un aviz în atenția persoanelor, entităților și organismelor cărora li se aplică măsurile restrictive prevăzute în Decizia 2014/145, astfel cum a fost modificată prin Decizia 2022/429, și în Regulamentul nr. 269/2014 al Consiliului, astfel cum este pus în aplicare prin Regulamentul de punere în aplicare 2022/427 (JO 2022, C 121 I, p. 1). În acest aviz se preciza printre altele că persoanele în cauză puteau transmite Consiliului o cerere însoțită de documente justificative, solicitând reanalizarea deciziei pe baza căreia numele lor fuseseră incluse în listele anexate la actele menționate.
- 18 Prin scrisorile din 5 și 8 aprilie 2022, reclamantul a solicitat Consiliului comunicarea dosarului care a stat la baza includerii numelui său în listele în litigiu.
- 19 La 13 aprilie 2022, Consiliul a comunicat reclamantului întregul dosar WK 3073/2022 (denumit în continuare „dosarul probatoriu”), pe care își întemeiase decizia.
- 20 La 14 aprilie, 30 mai, 7 iunie, 5 iulie și 18 august 2022, reclamantul a adresat Consiliului observațiile sale, solicitându-i în special să revină asupra deciziei de includere a numelui său în listele în litigiu și să îl audieze.
- 21 La 14 septembrie 2022, Consiliul a adoptat actele de menținere. Din aceste acte rezultă că măsurile restrictive individuale aplicabile reclamantului au fost prelungite până la 15 martie 2023 pentru aceleași motive ca cele prevăzute în actele inițiale (a se vedea punctul 16 de mai sus).
- 22 Prin scrisoarea din 15 septembrie 2022, Consiliul i-a indicat reclamantului în special faptul că observațiile cuprinse în scrisorile sale din 14 aprilie, 30 mai, 7 iunie, 5 iulie și 18 august 2022 nu repuneau în discuție aprecierea sa cu privire la necesitatea de a menține măsurile restrictive în cauză. Consiliul a indicat de asemenea că, având în vedere similitudinea argumentelor, acesta se referea la observațiile sale formulate în cadrul procedurii măsurilor provizorii și în prezenta cauză. Acesta a concluzionat că numele reclamantului trebuia să fie menținut în listele în litigiu.
- 23 La 15 septembrie 2022, Consiliul a publicat în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene* Avizul în atenția persoanelor și entităților care fac obiectul măsurilor restrictive prevăzute în Decizia 2014/145, astfel cum a fost modificată prin Decizia 2022/1530, și în Regulamentul nr. 269/2014, astfel cum este pus în aplicare prin Regulamentul de punere în aplicare 2022/1529 (JO 2022, C 353 I, p. 1).
- 24 La 1 noiembrie 2022, reclamantul a adresat Consiliului o cerere de reanalizare.

Concluziile părților

- 25 Reclamantul solicită Tribunalului:
 - anularea actelor atacate;
 - obligarea Consiliului la plata cheltuielilor de judecată.
- 26 Consiliul solicită Tribunalului:
 - respingerea acțiunii în anulare;

– obligarea reclamantului la plata cheltuielilor de judecată.

27 Regatul Belgiei solicită Tribunalului respingerea acțiunii în anulare.

În drept

28 În susținerea acțiunii, reclamantul invocă, pe cale de excepție, nelegalitatea dispozițiilor articolului 1 literele (d) și (g) din Regulamentul 2022/330. Acesta invocă, în plus, un motiv întemeiat pe încălcarea articolelor 7 și 24 din Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene, a articolelor 2 și 3 din Convenția de la New York privind drepturile copilului, semnată la 20 noiembrie 1989, precum și a articolului 8 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, semnată la Roma la 4 noiembrie 1950, un motiv întemeiat pe încălcarea obligației de motivare, un motiv întemeiat pe încălcarea dreptului la apărare și a dreptului de a fi ascultat, un motiv întemeiat pe o eroare vădită de apreciere, un motiv întemeiat pe încălcarea principiului proporționalității și un motiv întemeiat pe încălcarea dreptului de proprietate, a libertății de a desfășura o activitate comercială și a dreptului la exercitarea profesiei. În cadrul memoriului în adaptare, acesta invocă de asemenea un motiv întemeiat pe existența unui abuz de putere.

29 Reclamantul a indicat în ședință că renunță să invoce argumentele întemeiate pe încălcarea articolelor 7 și 24 din Carta drepturilor fundamentale, a articolelor 2 și 3 din Convenția de la New York privind drepturile copilului și a articolului 8 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, precum și argumentele privind viața privată și de familie, fapt de care s-a luat act.

Cu privire la nelegalitatea articolului 1 literele (d) și (g) din Regulamentul 2022/330, invocată pe cale de excepție, care conduce la o încălcare a principiilor egalității de tratament, securității juridice și buneii administrări

30 Reclamantul susține, cu titlu principal, că includerea numelui său în listele în litigiu rezultă din aplicarea unui text ilegal, pentru motivul că Regulamentul nr. 269/2014, astfel cum a fost modificat, permite Consiliului să includă în listele în litigiu numele unor persoane de cetățenie rusă care nu au nicio legătură cu regimul vizat de măsurile restrictive în cauză, sub pretextul că acestea ar reprezenta, prin intermediul activităților lor economice, o sursă de venit pentru guvernul rus. Acesta invocă o încălcare a principiilor egalității de tratament, securității juridice și buneii administrări. Prin urmare, includerea numelui său în listele în litigiu, care rezultă din aplicarea unui text ilegal, ar trebui anulată. În cadrul replicii, acesta susține că Consiliul și-a exercitat puterea discreționară în mod selectiv și, prin urmare, discriminatoriu, în funcție de cetățenie sau de naționalitate ori de sectoarele economice vizate. În plus, potrivit acestuia, Consiliul ar trebui să fie în măsură să justifice modul în care crearea categoriilor vizate de articolul 1 literele (d) și (g) din Regulamentul 2022/330 a avut ca efect remedierea ineficienței măsurilor adoptate începând cu anul 2014 și să demonstreze caracterul necesar, adecvat și nesubstituibil al acestora. În cadrul memoriului în adaptare, acesta subliniază ștergerea legăturii dintre situația din Ucraina și rolul persoanelor fizice sancționate în criteriile stabilite începând cu anul 2022, precum și necesitatea unui control jurisdicțional sporit care rezultă de aici.

31 Consiliul, susținut de Regatul Belgiei, contestă această argumentație.

- 32 Potrivit articolului 277 TFUE, în cazul unui litigiu privind un act cu caracter general adoptat de o instituție, un organ, un oficiu sau o agenție a Uniunii, orice parte se poate prevala de motivele de drept prevăzute la articolul 263 al doilea paragraf pentru a invoca în fața Curții de Justiție a Uniunii Europene inaplicabilitatea respectivului act.
- 33 Articolul 277 TFUE este expresia unui principiu general care asigură oricărei părți dreptul de a contesta, pe cale incidentă, în vederea obținerii anulării unei decizii care îi este adresată, validitatea actelor cu caracter general care constituie temeiul unei astfel de decizii, dacă această parte nu ar dispune de dreptul de a introduce, în temeiul articolului 263 TFUE, o acțiune directă împotriva acestor acte, ale căror consecințe le suportă fără să fi fost în măsură să solicite anularea lor. Actul general a cărui nelegalitate se invocă trebuie să fie aplicabil, direct sau indirect, în speța care face obiectul acțiunii și trebuie să existe o legătură juridică directă între decizia individuală atacată și actul general în cauză (a se vedea Hotărârea din 17 februarie 2017, Islamic Republic of Iran Shipping Lines și alții/Consiliul, T-14/14 și T-87/14, EU:T:2017:102, punctul 55 și jurisprudența citată).
- 34 În ceea ce privește intensitatea controlului jurisdicțional, potrivit unei jurisprudențe constante, instanțele Uniunii trebuie, în conformitate cu competențele cu care sunt investite în temeiul Tratatului FUE, să asigure un control, în principiu complet, al legalității tuturor actelor Uniunii din perspectiva drepturilor fundamentale care fac parte integrantă din ordinea juridică a Uniunii. Această cerință este consacrată expres la articolul 275 al doilea paragraf TFUE (a se vedea Hotărârea din 28 noiembrie 2013, Consiliul/Fulmen și Mahmoudian, C-280/12 P, EU:C:2013:775, punctul 58 și jurisprudența citată, și Hotărârea din 28 noiembrie 2013, Consiliul/Manufacturing Support & Procurement Kala Naft, C-348/12 P, EU:C:2013:776, punctul 65 și jurisprudența citată).
- 35 Nu este mai puțin adevărat că Consiliul dispune de o largă putere de apreciere în ceea ce privește definirea generală și abstractă a criteriilor juridice și a modalităților de adoptare a măsurilor restrictive (a se vedea în acest sens Hotărârea din 21 aprilie 2015, Anbouba/Consiliul, C-605/13 P, EU:C:2015:248, punctul 41 și jurisprudența citată). În consecință, normele de aplicare generală care definesc aceste criterii și aceste modalități, precum dispozițiile din actele atacate care prevăd criteriile în litigiu menționate în prezentul motiv, fac obiectul unui control jurisdicțional restrâns, care se limitează la verificarea respectării normelor de procedură și de motivare, a acurateței situației de fapt, a absenței unei erori de drept, precum și a absenței unei erori vădite în aprecierea faptelor și a unui abuz de putere [a se vedea în acest sens Hotărârea din 9 iulie 2009, Melli Bank/Consiliul, T-246/08 și T-332/08, EU:T:2009:266, punctele 44 și 45, și Hotărârea din 12 februarie 2020, Amisi Kumba/Consiliul, T-163/18, EU:T:2020:57, punctul 149 (nepublicată)].
- 36 În speță, rezultă din articolul 2 și din articolul 3 alineatul (1) literele (d) și (g) din Regulamentul nr. 269/2014, astfel cum a fost modificat, că sunt înghețate fondurile și resursele economice „persoanel[or] fizice sau juridice, entităților[or] sau organismel[or] care sprijină, cu resurse materiale sau financiare, factorii de decizie ruși care sunt responsabili de anexarea Crimeii sau de destabilizarea Ucrainei sau care beneficiază de pe urma acțiunilor acestora” [articolul 3 alineatul (1) litera (d), din Regulamentul nr. 269/2014, astfel cum a fost modificat] [denumit în continuare „criteriul (d)” și „[ale] oameni[lor] de afaceri importanți sau persoanel[or] juridice, entităților[or] sau organismel[or] implicate în sectoarele economice care furnizează o sursă substanțială de venituri guvernului Federației Ruse, care este responsabil de anexarea Crimeii și de destabilizarea Ucrainei” [articolul 3 alineatul (1) litera (g) din Regulamentul nr. 269/2014, astfel cum a fost modificat] [denumit în continuare „criteriul (g)”].

- 37 Reclamantul susține că criteriile (d) și (g) (denumite în continuare, împreună, „criteriile în litigiu”), aplicate în speță, încalcă principiile egalității de tratament, securității juridice și buneii administrări.
- 38 În primul rând, trebuie amintit că principiul egalității de tratament, care reprezintă un principiu fundamental de drept, interzice ca situații comparabile să fie tratate în mod diferit sau ca situații diferite să fie tratate în același mod, cu excepția cazului în care un astfel de tratament este justificat în mod obiectiv (Hotărârea din 9 iulie 2009, Melli Bank/Consiliul, T-246/08 și T-332/08, EU:T:2009:266, punctul 135).
- 39 Or, în speță, trebuie remarcat faptul că criteriile în litigiu nu vizează numai resortisanți ruși sau anumite sectoare economice, ci orice persoană care sprijină, cu resurse materiale sau financiare, factorii de decizie ruși și orice persoană fizică importantă în sensul criteriilor aplicabile. După cum arată Consiliul, resortisanții statelor membre ale Uniunii pot face de asemenea obiectul unor măsuri restrictive.
- 40 În plus, în măsura în care reclamantul susține că Consiliul a omis să adopte măsuri restrictive în privința anumitor persoane sau a anumitor entități care îndeplinesc criteriile în litigiu, și-a exercitat competența în mod discriminatoriu și a omis să examineze cu atenție și imparțialitate toate elementele referitoare la aceste persoane sau la aceste entități, astfel de argumente se înscriu în cadrul examinării situației individuale a reclamantului. Prin urmare, acestea trebuie respinse ca fiind lipsite de relevanță în ceea ce privește legalitatea criteriului în cauză.
- 41 Prin urmare, această critică trebuie respinsă.
- 42 În al doilea rând, principiul securității juridice presupune ca legislația Uniunii să fie clară și precisă, iar aplicarea sa să fie previzibilă pentru justițiabili (a se vedea Hotărârea din 5 martie 2015, Europäisch-Iranische Handelsbank/Consiliul, C-585/13 P, EU:C:2015:145, punctul 93 și jurisprudența citată, și Hotărârea din 17 februarie 2017, Islamic Republic of Iran Shipping Lines și alții/Consiliul, T-14/14 și T-87/14, EU:T:2017:102, punctul 192 și jurisprudența citată).
- 43 În speță, reclamantul susține că criteriile în litigiu nu îndeplinesc cerința de previzibilitate, pentru motivul în esență că sunt definite în termeni prea generali.
- 44 Trebuie remarcat că, pe de o parte, în ceea ce privește criteriul (d), rezultă fără ambiguitate din textul Regulamentului nr. 269/2014, astfel cum a fost modificat, că criteriul menționat vizează în mod specific și selectiv persoanele fizice și juridice care, chiar dacă nu au, ca atare, nicio legătură cu destabilizarea Ucrainei, sprijină cu resurse materiale sau financiare factorii de decizie ruși responsabili de aceasta sau care beneficiază de pe urma acțiunilor acestora. Astfel, criteriul (d) este compus din două elemente, și anume sprijinirea cu resurse materiale sau financiare a factorilor de decizie ruși care sunt responsabili de anexarea Crimeei sau de destabilizarea Ucrainei și faptul că se beneficiază de pe urma acțiunilor unuia dintre acești factori de decizie, aceste două elemente nefiind cumulative. În plus, acest criteriu nu impune ca persoanele sau entitățile în cauză să beneficieze personal de pe urma anexării Crimeei sau a destabilizării Ucrainei. Este suficient ca acestea să beneficieze de pe urma unuia dintre „factorii de decizie ruși” responsabili de respectivele evenimente, fără a fi necesar să se stabilească o legătură între avantajele de care beneficiază persoanele desemnate și anexarea Crimeei sau destabilizarea Ucrainei (a se vedea în acest sens Hotărârea Rotenberg/Consiliul, T-720/14, EU:T:2016:689, punctul 87).

- 45 Pe de altă parte, în ceea ce privește criteriul (g), formularea acestuia vizează în mod suficient de clar și precis în special oamenii de afaceri importanți implicați în sectoare care furnizează o sursă substanțială de venituri guvernului rus. Având în vedere formularea acestui criteriu, este necesar să se considere că persoanele vizate trebuie considerate importante în virtutea importanței lor în sectorul în care își exercită activitatea și a importanței pe care o are acest sector pentru economia rusă (a se vedea în acest sens Hotărârea din 13 septembrie 2018, Rosneft și alții/Consiliul, T-715/14, nepublicată, EU:T:2018:544, punctul 157).
- 46 În plus, criteriul (g) se înscrie într-un cadru juridic clar delimitat de obiectivele urmărite de legislația care reglementează măsurile restrictive în cauză, și anume necesitatea, având în vedere gravitatea situației, de a exercita o presiune maximă asupra autorităților ruse pentru ca acestea să pună capăt acțiunilor și politicilor lor de destabilizare a Ucrainei, precum și agresiunii militare împotriva acestei țări. Din această perspectivă, măsurile restrictive în cauză sunt conforme cu obiectivul vizat la articolul 21 alineatul (2) litera (c) TUE privind menținerea păcii, prevenirea conflictelor și consolidarea securității internaționale, în conformitate cu scopurile și principiile Cartei Organizației Națiunilor Unite, semnată la San Francisco (Statele Unite) la 26 iunie 1945 (a se vedea în acest sens Hotărârea din 28 martie 2017, Rosneft, C-72/15, EU:C:2017:236, punctele 115 și 123, Hotărârea din 25 iunie 2020, VTB Bank/Consiliul, C-729/18 P, nepublicată, EU:C:2020:499, punctul 59, și Hotărârea din 27 iulie 2022, RT France/Consiliul, T-125/22, EU:T:2022:483, punctul 163).
- 47 În plus, puterea de apreciere conferită Consiliului prin criteriile în litigiu este contrabalansată de o obligație de motivare și de drepturi procedurale consolidate (a se vedea în acest sens Hotărârea din 16 iulie 2014, National Iranian Oil Company/Consiliul, T-578/12, nepublicată, EU:T:2014:678, punctul 122 și jurisprudența citată).
- 48 Rezultă că criteriile în litigiu corespund gradului de previzibilitate impus de dreptul Uniunii.
- 49 În plus, în ceea ce privește criteriul (g), contrar celor susținute de reclamant, există o legătură logică între, pe de o parte, vizarea unor oameni de afaceri importanți implicați în sectoare economice care furnizează o sursă substanțială de venituri guvernului, având în vedere importanța acestor sectoare pentru economia rusă, și, pe de altă parte, obiectivul măsurilor restrictive urmărite în prezenta cauză, care este acela de a spori presiunea asupra Federației Ruse, precum și costul acțiunilor acesteia din urmă care vizează subminarea integrității teritoriale, suveranității și independenței Ucrainei (a se vedea în acest sens Hotărârea din 13 septembrie 2018, Rosneft și alții/Consiliul, T-715/14, nepublicată, EU:T:2018:544, punctul 157 și jurisprudența citată).
- 50 În consecință, trebuie respins argumentul reclamantului privind ștergerea legăturii dintre situația din Ucraina și rolul persoanelor fizice care fac obiectul măsurilor restrictive în cauză.
- 51 Prin urmare, critica întemeiată pe o încălcare a principiului securității juridice trebuie respinsă.
- 52 În al treilea rând, critica întemeiată pe o încălcare a principiului bune administrări, care implică obligația instituției competente de a examina, cu atenție și imparțialitate, toate elementele pertinente în speță (a se vedea în acest sens Hotărârea din 30 iunie 2016, Al Matri/Consiliul, T-545/13, nepublicată, EU:T:2016:376, punctul 58, și Hotărârea din 6 iunie 2018, Arbuzov/Consiliul, T-258/17, EU:T:2018:331, punctul 61), nu este motivată într-un alt mod și, prin urmare, trebuie de asemenea respinsă.

- 53 În al patrulea rând, reclamantul reproșează Consiliului în cadrul replicii că nu a fost în măsură să justifice modul în care categoriile de persoane și entități menționate la articolul 1 literele (d) și (g) din Regulamentul 2022/330 ar avea ca efect remedierea ineficienței măsurilor adoptate începând cu anul 2014 și să demonstreze caracterul necesar, adecvat și nesubstituibil al acestora.
- 54 Cu toate acestea, după cum subliniază Consiliul, fără ca acest lucru să fi fost infirmat de reclamant în ședință, este vorba de un argument care nu a fost invocat în cererea introductivă. Prin urmare, acesta trebuie respins ca inadmisibil, în temeiul articolului 84 alineatul (1) din Regulamentul de procedură al Tribunalului, care interzice invocarea pe parcursul procesului a unor motive noi care nu se întemeiază pe elemente de drept și de fapt care au apărut în cursul procedurii.
- 55 În plus, legalitatea măsurilor restrictive nu este condiționată de constatarea faptului că acestea au efecte imediate, ci necesită numai ca acestea să nu fie în mod vădit inadecvate în raport cu obiectivul pe care instituția competentă intenționează să îl urmărească (a se vedea în acest sens Hotărârea din 17 septembrie 2020, Rosneft și alții/Consiliul, C-732/18 P, nepublicată, EU:C:2020:727, punctul 97). În consecință, Consiliul nu avea nicio obligație să demonstreze că criteriile în litigiu erau de natură să remedieze pretinsa ineficacitate a măsurilor adoptate începând cu anul 2014.
- 56 În ceea ce privește critica reclamantului prin care se contestă caracterul necesar și adecvat al criteriilor în litigiu, trebuie amintit că principiul proporționalității, care face parte dintre principiile generale ale dreptului Uniunii, impune ca mijloacele puse în aplicare printr-o dispoziție de drept al Uniunii să fie apte să realizeze obiectivele legitime urmărite de reglementarea în cauză și să nu depășească ceea ce este necesar pentru atingerea acestora (Hotărârea din 13 martie 2012, Melli Bank/Consiliul, C-380/09 P, EU:C:2012:137, punctul 52).
- 57 În plus, Consiliul dispune de o largă putere de apreciere în domenii care implică din partea acestuia alegeri de natură politică, economică și socială și în care este chemat să efectueze aprecieri complexe și numai caracterul vădit inadecvat al unei măsuri adoptate în aceste domenii în raport cu obiectivul pe care instituția competentă urmărește să îl atingă poate afecta legalitatea unei astfel de măsuri (Hotărârea din 1 martie 2016, National Iranian Oil Company/Consiliul, C-440/14 P, EU:C:2016:128, punctul 77).
- 58 În prezenta cauză, criteriile în litigiu, astfel cum sunt interpretate în lumina contextului legislativ și istoric în care au fost adoptate, nu par a fi vădit inadecvate, având în vedere obiectivul măsurilor restrictive amintit la punctul 46 de mai sus, importanța primordială a menținerii păcii, precum și a securității și a stabilității europene și mondiale.
- 59 În sfârșit, criticile reclamantului, prin care acesta subliniază că numele său este inclus în listele în litigiu numai ca urmare a calității sale de acționar al Alfa Bank și a calificării Alfa Bank ca mare contribuabil în Rusia, ceea ce acesta contestă, se încadrează în examinarea situației sale individuale și, în consecință, în examinarea motivului întemeiat pe o eroare de apreciere.
- 60 Prin urmare, excepția de nelegalitate trebuie respinsă.

Cu privire la motivul întemeiat pe încălcarea obligației de motivare

- 61 Reclamantul susține, în primul rând, că motivarea actelor atacate nu i-a permis să determine cu precizie despre ce „tranzacții în litigiu” era vorba și să înțeleagă domeniul de aplicare al măsurii luate în privința sa. În al doilea rând, motivarea nu ar permite să se stabilească faptul că Consiliul

a examinat cu atenție motivele includerii numelui său în listele în litigiu și ar fi, de fapt, pur formală. În cadrul replicii, acesta adaugă faptul că motivarea actelor nu este dovedită și că aceasta este inexactă. În cadrul memoriului în adaptare, reclamantul susține că actele prin care numele său este menținut în listele în litigiu nu permit să se identifice motivele unei astfel de mențineri în septembrie 2022, în condițiile în care situația se schimbase față de cea din regulamentul inițial din anul 2014. În plus, nu ar fi existat niciun bilanț al impactului măsurilor sau o evaluare actualizată. În mod similar, scrisoarea din 15 septembrie 2022 prin care Consiliul a respins cererea de reanalizare nu ar conține nicio motivare care să permită înțelegerea motivelor menținerii numelui său în listele în litigiu.

- 62 Consiliul, susținut de Regatul Belgiei, contestă această argumentație.
- 63 Potrivit jurisprudenței, obligația de a motiva un act cauzator de prejudicii, care constituie un corolar al principiului respectării dreptului la apărare, are ca scop, pe de o parte, să furnizeze persoanei interesate indicații suficiente pentru a afla dacă actul este bine fundamentat sau dacă este, eventual, afectat de un viciu care permite contestarea validității sale în fața instanței Uniunii și, pe de altă parte, să dea posibilitatea acestei instanțe să își exercite controlul asupra legalității actului respectiv (Hotărârea din 15 noiembrie 2012, Consiliul/Bamba, C-417/11 P, EU:C:2012:718, punctul 49).
- 64 Motivarea impusă de articolul 296 TFUE trebuie să fie adaptată naturii actului în cauză și contextului în care a fost adoptat. Cerința motivării trebuie apreciată în funcție de împrejurările cauzei, în special de conținutul acestui act, de natura motivelor invocate și de interesul de a primi explicații pe care îl pot avea destinatarii sau alte persoane vizate în mod direct și individual de actul menționat. În special, nu este obligatoriu ca motivarea să specifice toate elementele de fapt și de drept pertinente, nici ca ea să răspundă în mod detaliat la considerațiile formulate de persoana interesată cu prilejul consultării sale înainte de adoptarea aceluiași act, în măsura în care caracterul suficient al unei motivări trebuie apreciat nu numai prin prisma modului de redactare, ci și în raport cu contextul său, precum și cu ansamblul normelor juridice care reglementează materia respectivă. În consecință, un act cauzator de prejudicii este suficient motivat atunci când intervine într-un context cunoscut de persoana interesată, care îi permite să înțeleagă conținutul măsurii luate în privința sa (Hotărârea din 15 noiembrie 2012, Consiliul/Bamba, C-417/11 P, EU:C:2012:718, punctul 53; a se vedea de asemenea Hotărârea din 22 aprilie 2021, Consiliul/PKK, C-46/19 P, EU:C:2021:316, punctul 48 și jurisprudența citată).
- 65 Astfel, pe de o parte, un act cauzator de prejudicii este suficient motivat atunci când intervine într-un context cunoscut de persoana interesată, care îi permite acesteia să înțeleagă semnificația măsurii adoptate în privința sa. Pe de altă parte, gradul de precizie a motivării unui act trebuie să fie proporțional cu posibilitățile materiale și cu condițiile tehnice și de timp în care acesta trebuie adoptat (a se vedea Hotărârea din 27 iulie 2022, RT France/Consiliul, T-125/22, EU:T:2022:483, punctul 104 și jurisprudența citată).
- 66 În plus, jurisprudența a precizat că motivarea unui act al Consiliului prin care se impune o măsură restrictivă trebuie să identifice nu numai temeiul juridic al acelei măsuri, ci și motivele specifice și concrete pentru care Consiliul a considerat, în exercitarea puterii sale discreționare de apreciere, că persoana vizată trebuia să facă obiectul unei astfel de măsuri (a se vedea Hotărârea din 27 iulie 2022, RT France/Consiliul, T-125/22, EU:T:2022:483, punctul 105 și jurisprudența citată).

- 67 În prezenta cauză, măsurile în litigiu au fost adoptate pe baza actelor atacate care, atât în cazul actelor inițiale, cât și în cazul actelor de menținere, precizează contextul, în cadrul considerentelor acestora, precum și temeiurile juridice în baza cărora au fost adoptate.
- 68 În plus, menționarea împrejurărilor de fapt de la punctul 16 de mai sus constituie o motivare suficient de clară și de precisă pentru a-i permite reclamantului să înțeleagă motivele pentru care numele său a fost inclus și ulterior menținut în listele în litigiu.
- 69 În această privință, argumentul potrivit căruia motivarea actelor atacate nu i-a permis să determine cu precizie despre ce „tranzacții în litigiu” era vorba nu infirmă această constatare, întrucât nu există nicio cerință ca motivarea să precizeze toate elementele de fapt și de drept relevante înainte de adoptarea unui act de menținere a numelui său în lista în litigiu. În mod similar, având în vedere motivarea utilizată, argumentul potrivit căruia aceasta ar fi pur formală trebuie de asemenea respins. Într-adevăr, motivarea conține în speță suficiente elemente de fapt și precizări pentru a permite reclamantului să înțeleagă întinderea măsurii luate în privința sa și pentru a permite Tribunalului să își exercite controlul.
- 70 Argumentele reclamantului potrivit cărora motivarea Consiliului este inexactă sau neîntemeiată țin de legalitatea pe fond și nu sunt relevante în privința obligației de motivare. Același lucru este valabil și în ceea ce privește argumentul potrivit căruia nu a fost efectuat niciun bilanț al impactului măsurilor sau nicio evaluare actualizată.
- 71 În sfârșit, reclamantul susține în memoriul în adaptare că actele de menținere nu permit identificarea motivelor unei astfel de mențineri.
- 72 Cu toate acestea, astfel cum reiese din cuprinsul punctelor 20 și 22 de mai sus, trebuie constatat că, după examinarea observațiilor prezentate de reclamant, Consiliul a considerat, având în vedere similitudinea argumentelor, că erau aplicabile observațiile sale anterioare în contextul prezentei cauze.
- 73 Acest lucru arată în mod suficient de clar că motivele menținerii numelui reclamantului în listele în litigiu sunt aceleași precum cele care au justificat înscrierea sa inițială, fără a fi necesară o motivare suplimentară la un interval de șase luni. În plus, nu se impune nici ca motivarea actelor de menținere să răspundă în mod detaliat considerațiilor formulate de persoana în cauză cu ocazia consultării sale înainte de adoptarea aceluiași act.
- 74 În plus, argumentul potrivit căruia Regulamentul de punere în aplicare 2022/1529 trimite la Regulamentul nr. 269/2014, în condițiile în care, potrivit reclamantului, situația se schimbese, se raportează la temeinicia motivelor și nu este operațional din perspectiva obligației de motivare. În orice caz, acesta trebuie respins. Într-adevăr, considerentele Deciziei 2022/1530 se bazează pe continuarea agresiunii militare rusești în Ucraina, iar Regulamentul de punere în aplicare 2022/1529 nu a făcut decât să adapteze anexa I la Regulamentul nr. 269/2014 pentru a o face conformă cu anexa la Decizia 2014/145, ca urmare a modificării acesteia din urmă prin Decizia 2022/1530.
- 75 Având în vedere considerațiile menționate anterior, trebuie să se concluzioneze că actele atacate prezintă în mod corespunzător din punct de vedere juridic elementele de drept și de fapt care, potrivit autorului acestora, constituie fundamentul lor.
- 76 În consecință, motivul întemeiat pe încălcarea obligației de motivare trebuie respins.

Cu privire la motivul întemeiat pe încălcarea dreptului la apărare și a dreptului de a fi ascultat

- 77 Reclamantul invocă o încălcare a dreptului său la apărare, pentru motivul că nu a primit în timp util motivele includerii numelui său în listele în litigiu. Acesta susține că Consiliul nu i-a notificat în mod individual actele atacate, ci a publicat un aviz în Jurnalul Oficial, deși adresa sa era cunoscută de autoritățile franceze. Acesta subliniază că cererea sa de a fi ascultat, formulată în scrisoarea sa din 7 iunie 2022, a rămas fără răspuns. El adaugă, în memoriul în adaptare, că Consiliul ar fi trebuit să îl informeze cu privire la motivele menținerii numelui său în listele în litigiu. În plus, prezentarea unui document nou în cadrul duplicii ar încălca dreptul său la apărare.
- 78 Consiliul, susținut de Regatul Belgiei, contestă această argumentație.
- 79 Trebuie reamintit că dreptul de a fi ascultat în orice procedură, prevăzut la articolul 41 alineatul (2) litera (a) din Carta drepturilor fundamentale, care face parte integrantă din respectarea dreptului la apărare, garantează oricărei persoane posibilitatea să își exprime în mod util și efectiv punctul de vedere în cursul unei proceduri administrative și înainte ca o decizie susceptibilă să îi afecteze în mod defavorabil interesele să fie adoptată în privința sa (a se vedea Hotărârea din 27 iulie 2022, RT France/Consiliul, T-125/22, EU:T:2022:483, punctul 75 și jurisprudența citată).
- 80 Cu toate acestea, articolul 52 alineatul (1) din cartă admite totuși restrângeri ale exercițiului drepturilor consacrate de aceasta dacă restrângerea respectivă este prevăzută de lege, respectă substanța dreptului fundamental în cauză și dacă, respectând principiul proporționalității, este necesară și răspunde efectiv unor obiective de interes general recunoscute de Uniune (a se vedea în acest sens Hotărârea din 18 iulie 2013, Comisia și alții/Kadi, C-584/10 P, C-593/10 P și C-595/10 P, EU:C:2013:518, punctul 101 și jurisprudența citată).
- 81 În această privință, Curtea a statuat în mai multe rânduri că dreptul la apărare poate face obiectul unor limitări sau derogări, în special în domeniul măsurilor restrictive adoptate în contextul politicii externe și de securitate comună (a se vedea în acest sens Hotărârea din 21 decembrie 2011, Franța/People's Mojahedin Organization of Iran, C-27/09 P, EU:C:2011:853, punctul 67 și jurisprudența citată).
- 82 În plus, existența unei încălcări a dreptului la apărare trebuie apreciată în funcție de împrejurările specifice fiecărei spețe, în special de natura actului în cauză, de contextul adoptării sale și de normele juridice care reglementează materia respectivă (a se vedea Hotărârea din 18 iulie 2013, Comisia și alții/Kadi, C-584/10 P, C-593/10 P și C-595/10 P, EU:C:2013:518, punctul 102 și jurisprudența citată).
- 83 Trebuie amintit de asemenea că instanța Uniunii face distincție, pe de o parte, între includerea inițială a numelui unei persoane în listele în cauză și, pe de altă parte, menținerea numelui acelei persoane în listele respective (a se vedea în acest sens Hotărârea din 30 aprilie 2015, Al-Chihabi/Consiliul, T-593/11, EU:T:2015:249, punctul 40).
- 84 Prezentul motiv trebuie analizat în lumina acestor principii jurisprudențiale.

Cu privire la actele inițiale

- 85 În primul rând, reclamantul susține că Consiliul trebuia să îi comunice actele inițiale prin intermediul unei notificări directe.
- 86 În speță, comunicarea motivelor includerii numelui reclamantului în listele în litigiu a făcut obiectul unui aviz publicat în Jurnalul Oficial la 16 martie 2022 (a se vedea punctul 17 de mai sus).
- 87 În această privință, trebuie remarcat, în primul rând, că articolul 3 alineatul (2) din Decizia 2014/145, astfel cum a fost modificată, pe de o parte, și articolul 14 alineatul (2) din Regulamentul nr. 269/2014, astfel cum a fost modificat, pe de altă parte, prevăd că Consiliul comunică decizia sa și expunerea de motive persoanei care face obiectul măsurilor restrictive „fie direct, dacă adresa este cunoscută, fie prin publicarea unui anunț, oferind persoanei fizice sau juridice, entității sau organismului în cauză posibilitatea de a formula observații”.
- 88 În continuare, rezultă din jurisprudență că, deși o comunicare individuală a acestui tip de decizie este în principiu necesară, simpla publicare în Jurnalul Oficial nefiind suficientă, instanța Uniunii trebuie să examineze totuși în fiecare cauză dacă faptul că nu s-au adus la cunoștința reclamantului motivele deciziei în litigiu a avut drept consecință lipsirea acestuia din urmă de posibilitatea de a afla în timp util motivarea deciziei în litigiu și de a aprecia temeinicia măsurii de înghețare a fondurilor și a resurselor economice adoptate în privința sa (Hotărârea din 13 septembrie 2013, Makhlouf/Consiliul, T-383/11, EU:T:2013:431, punctul 48, și Hotărârea din 22 septembrie 2021, Al-Imam/Consiliul, T-203/20, EU:T:2021:605, punctul 102; a se vedea de asemenea în acest sens Hotărârea din 16 noiembrie 2011, Bank Melli Iran/Consiliul, C-548/09 P, EU:C:2011:735, punctul 56).
- 89 În plus, potrivit jurisprudenței, se poate considera că Consiliul se află în imposibilitatea de a comunica în mod individual unei persoane fizice sau juridice sau unei entități un act care conține măsuri restrictive care o privesc fie atunci când adresa persoanei sau a entității respective nu este publică și nu i-a fost furnizată, fie atunci când comunicarea transmisă la adresa de care dispune Consiliul nu ajunge la destinatar, în pofida demersurilor întreprinse de acesta, cu toată diligența necesară, în scopul de a efectua o astfel de comunicare (Hotărârea din 5 noiembrie 2014, Mayaleh/Consiliul, T-307/12 și T-408/13, EU:T:2014:926, punctul 61, și Hotărârea din 22 septembrie 2021, Al-Imam/Consiliul, T-203/20, EU:T:2021:605, punctul 103).
- 90 În prezenta cauză, Consiliul susține că nu deținea adresa reclamantului.
- 91 Or, reclamantul nu a adus niciun element de probă din care să rezulte că, la data adoptării actelor inițiale, Consiliul dispunea de adresa sa personală sau profesională, fie pentru că această adresă i-a fost furnizată, fie pentru că era publică. În această privință, faptul invocat de reclamant potrivit căruia autoritățile franceze dispuneau de adresa sa nu trebuie luat în considerare. Într-adevăr, împrejurarea că autoritățile franceze ar fi putut să dispună de adresa sa nu infirmă constatarea potrivit căreia, la data actelor menționate, Consiliul nu dispunea de aceasta.
- 92 În consecință, este necesar să se considere că argumentul potrivit căruia Consiliul ar fi trebuit să îi comunice reclamantului actele inițiale prin notificare directă trebuie respins.
- 93 În plus, trebuie remarcat faptul că, potrivit jurisprudenței, lipsa comunicării individuale a actelor inițiale, chiar dacă are o incidență asupra momentului de la care a început să curgă termenul de introducere a acțiunii, nu justifică în sine anularea actelor în cauză. Or, reclamantul nu invocă

- niciun argument care să demonstreze că în cazul de față lipsa comunicării individuale a acestor acte a avut drept consecință o încălcare a drepturilor sale care să justifice anularea acestor acte în măsura în care îl privesc (a se vedea în acest sens Hotărârea din 13 septembrie 2018, VTB Bank/Consiliul, T-734/14, nepublicată, EU:T:2018:542, punctul 111 și jurisprudența citată).
- 94 În al doilea rând, reclamantul susține că nu a primit în timp util motivele includerii numelui său în listele în litigiu.
- 95 Cu toate acestea, rezultă din elementele dosarului că, în urma avizului publicat la 16 martie 2022, reclamantul a solicitat Consiliului, prin scrisoarea din 5 aprilie 2022, să îi comunice documentele pe care se sprijină includerea menționată, ceea ce Consiliul a făcut prin scrisoarea din 13 aprilie 2022. Prin scrisoarea din 14 aprilie 2022, observațiile reclamantului au fost transmise Consiliului.
- 96 În consecință, trebuie să se considere că în speță comunicarea motivelor a fost efectuată în timp util, în măsura în care aceasta a permis reclamantului să își facă cunoscut în mod util punctul de vedere cu privire la motivele reținute în privința sa.
- 97 În al treilea rând, trebuie amintit că nici reglementarea în cauză, nici principiul general privind respectarea dreptului la apărare nu conferă persoanelor interesate dreptul la o audiere, fiind suficientă posibilitatea de a prezenta observațiile sale în scris (a se vedea în acest sens și prin analogie Hotărârea din 23 octombrie 2008, People's Mojahedin Organization of Iran/Consiliul, T-256/07, EU:T:2008:461, punctul 93; Hotărârea din 6 septembrie 2013, Bank Melli Iran/Consiliul, T-35/10 și T-7/11, EU:T:2013:397, punctul 105, și Hotărârea din 10 noiembrie 2021, Alkattan/Consiliul, T-218/20, nepublicată, EU:T:2021:765, punctul 64).
- 98 În prezenta cauză, în urma primirii la 13 aprilie 2022 a întregului dosar probatoriu, reclamantul a transmis observațiile sale Consiliului la 14 aprilie, 30 mai, 7 iunie, 5 iulie și 18 august 2022. De asemenea, acesta a avut posibilitatea de a introduce o acțiune la Tribunal, precum și o cerere de măsuri provizorii, în formă motivată.
- 99 În consecință, trebuie să se constate că, în prezenta cauză, lipsa unei audieri a reclamantului de către Consiliu nu a adus atingere dreptului la apărare al acestuia.

Cu privire la actele de menținere

- 100 Reclamantul susține în memoriul în adaptare că, înainte de a proceda la menținerea numelui său în listele în litigiu, Consiliul ar fi trebuit să îl informeze cu privire la motivele acestei mențineri.
- 101 Trebuie reamintit că, în cazul unei decizii de înghețare a fondurilor prin care numele unei persoane sau al unei entități care figurează deja pe lista persoanelor și a entităților ale căror fonduri sunt înghețate este menținut pe această listă, adoptarea unei asemenea decizii trebuie în principiu să fie precedată de o comunicare a elementelor incriminatoare reținute, precum și de posibilitatea oferită persoanei sau entității în cauză de a fi ascultată (Hotărârea din 15 septembrie 2021, Boshab/Consiliul, T-107/20, nepublicată, EU:T:2021:583, punctul 78; a se vedea de asemenea în acest sens Hotărârea din 21 decembrie 2011, Franța/People's Mojahedin Organization of Iran, C-27/09 P, EU:C:2011:853, punctul 62).

- 102 Dreptul de a fi ascultat înainte de adoptarea unor acte care mențin numele unei persoane sau al unei entități într-o listă de persoane sau de entități vizate de măsuri restrictive se impune atunci când Consiliul a reținut, în decizia de menținere a includerii în listă a numelui său, elemente noi împotriva acestei persoane, mai precis elemente care nu erau luate în considerare în decizia inițială de includere a numelui său în aceeași listă (a se vedea Hotărârea din 12 februarie 2020, Amisi Kumba/Consiliul, T-163/18, EU:T:2020:57, punctul 54 și jurisprudența citată).
- 103 Cu toate acestea, în cazul în care menținerea numelui persoanei sau al entității în cauză într-o listă de persoane sau entități care fac obiectul unor măsuri restrictive se bazează pe aceleași motive precum cele care au justificat adoptarea actului inițial, fără să fi fost reținute elemente noi în ceea ce o privește, Consiliul nu este obligat, pentru a respecta dreptul acesteia de a fi ascultată, să îi comunice din nou elementele incriminatoare reținute (Hotărârea din 7 aprilie 2016, Central Bank of Iran/Consiliul, C-266/15 P, EU:C:2016:208, punctele 32 și 33, și Hotărârea din 22 iunie 2022, Haswani/Consiliul, T-479/21, nepublicată, EU:T:2022:383, punctul 85).
- 104 Or, în prezenta cauză, prin scrisoarea din 15 septembrie 2022, Consiliul a respins cererea de reanalizare pentru motivul că observațiile reclamantului nu repuneau în discuție aprecierea sa potrivit căreia existau motive suficiente pentru menținerea numelui acestuia în listele în litigiu. În plus, având în vedere similitudinea argumentelor, Consiliul a făcut trimitere la observațiile sale în cadrul cauzelor referitoare la măsurile provizorii privitoare la reclamant [cauzele T-193/22 R și C-526/22 P (R)] și la memoriul în apărare în prezenta cauză.
- 105 Procedând astfel, Consiliul l-a informat pe reclamant cu privire la menținerea numelui său în listele în litigiu pentru aceleași motive precum cele care justificaseră adoptarea actelor inițiale, fără a fi luate în considerare elemente noi în privința sa.
- 106 Având în vedere aceste împrejurări, Consiliul nu era obligat, pentru a respecta dreptul reclamantului de a fi ascultat, să îi comunice din nou elementele de probă incriminatoare.
- 107 În plus, trebuie avut în vedere faptul că, așa cum susține Consiliul, articolul din ziarul *Le Monde diplomatique* din septembrie 2019 privind corupția din Rusia a fost prezentat în cadrul duplicii ca răspuns la un argument din replică și nu ca o motivare *a posteriori*. Prin urmare, nu se poate constata o încălcare a dreptului la apărare în această privință.
- 108 În consecință, motivul întemeiat pe încălcarea dreptului la apărare și a dreptului de a fi ascultat trebuie respins.

Cu privire la motivul întemeiat pe o eroare vădită de apreciere și pe o motivare nefondată

- 109 Rezultă din motivarea includerii și a menținerii numelui reclamantului în listele în litigiu că acesta este vizat de măsurile restrictive în cauză în temeiul criteriilor în litigiu.
- 110 În cadrul prezentului motiv, reclamantul contestă, în primul rând, valoarea probatorie a elementelor de probă prezentate în sprijinul includerii numelui său în listele în litigiu și, în al doilea rând, invocă caracterul vădit eronat al aprecierilor cuprinse în motivarea actelor atacate.
- 111 Tribunalul consideră că este oportun să înceapă prin a examina aceste două aspecte în lumina criteriului (g).

Cu privire la primul aspect, întemeiat pe lipsa de valoare probatorie a elementelor de probă prezentate în susținerea criteriului (g)

- 112 Reclamantul contestă valoarea probatorie a documentelor care alcătuiesc dosarul probatoriu al Consiliului. Acesta susține că articolele de presă prezentate de Consiliu nu sunt datate sau au o vechime mai mare de 17 ani sau că autorul lor este necunoscut. Acesta pune la îndoială credibilitatea lor și subliniază că nu a fost efectuată nicio verificare a caracterului verosimil al acestora prin confruntarea cu alte surse provenind de la autorități oficiale.
- 113 Consiliul, susținut de Regatul Belgiei, contestă această argumentație.
- 114 Trebuie reamintit faptul că, în conformitate cu jurisprudența constantă, activitatea instanțelor Uniunii este guvernată de principiul liberei aprecieri a probelor și singurul criteriu de apreciere a valorii probelor prezentate constă în credibilitatea lor. În această privință, pentru a aprecia valoarea probatorie a unui document, trebuie să se verifice caracterul verosimil al informației pe care o conține și să se țină cont printre altele de originea documentului, de împrejurările elaborării sale și de destinatarul său și trebuie să se analizeze dacă, având în vedere conținutul său, pare rezonabil și fiabil [a se vedea Hotărârea din 31 mai 2018, Kaddour/Consiliul, T-461/16, EU:T:2018:316, punctul 107 și jurisprudența citată, și Hotărârea din 12 februarie 2020, Amisi Kumba/Consiliul, T-163/18, EU:T:2020:57, punctul 95 (nepublicată) și jurisprudența citată].
- 115 În lipsa unor competențe de anchetă în țări terțe, aprecierea autorităților Uniunii trebuie, în fapt, să se întemeieze pe surse de informare accesibile publicului, pe rapoarte, pe articole de presă, pe rapoarte ale serviciilor secrete sau pe alte surse de informare similare (Hotărârea din 14 martie 2018, Kim și alții/Consiliul și Comisia, T-533/15 și T-264/16, EU:T:2018:138, punctul 107, și Hotărârea din 1 iunie 2022, Prigozhin/Consiliul, T-723/20, nepublicată, EU:T:2022:317, punctul 59).
- 116 În plus, este important de remarcat că situația de conflict în care sunt implicate Federația Rusă și Ucraina face deosebit de dificil în practică accesul la anumite surse, indicarea expresă a sursei primare a anumitor informații, precum și eventuala colectare de mărturii de la persoane care acceptă să fie identificate. Dificultățile de investigare care rezultă de aici pot contribui astfel la împiedicarea furnizării unor probe exacte și a unor informații obiective (a se vedea în acest sens și prin analogie Hotărârea din 21 aprilie 2015, Anboubă/Consiliul, C-605/13 P, EU:C:2015:248, punctul 46, și Hotărârea din 24 noiembrie 2021, Al Zoubi/Consiliul, T-257/19, EU:T:2021:819, punctul 73).
- 117 În prezenta cauză, pentru a justifica includerea numelui reclamantului în listele în litigiu din perspectiva criteriului (g), Consiliul s-a bazat pe un articol scris la 6 aprilie 2018 pe un site de știri american, *Daily Beast*, scris de un istoric din Statele Unite (elementul de probă nr. 1). Argumentul reclamantului potrivit căruia aceste cronici erau destinate să exploateze un nou domeniu al blogurilor satirice și populare în ajunul alegerilor din Statele Unite nu poate să înlăture orice valoare probatorie a acestui document.
- 118 Articolul preluat de pe site-ul de internet „astral.ru” (elementul de probă nr. 2), chiar dacă nedat, conține un subtitlu care arată că acesta vizează cei mai mari contribuabili din Rusia în anul 2020. În plus, chiar dacă, astfel cum arată reclamantul, este vorba de site-ul comercial al unui furnizor de servicii digitale din Rusia, acesta face referire la o ordonanță a Serviciului Federal de Impozite din Rusia și precizează criteriile în funcție de care o organizație este considerată ca fiind unul dintre

cei mai mari contribuabili. Acesta adaugă o listă a celor mai mari contribuabili ruși în anul 2020. Rezultă că valoarea probatorie a acestui articol, care citează sursele sale și elementele verificabile pe care se bazează, nu poate fi înlăturată.

- 119 Articolul publicat pe site-ul de internet „banki.ru” la 30 august 2018 (elementul de probă nr. 3) se referă la clasamentul celor mai influenți ruși realizat de revista Forbes. Chiar dacă este vorba despre o sursă secundară, acesta își citează sursa ca fiind clasamentul Forbes 2018 privind influența și, prin urmare, valoarea sa probatorie nu poate fi repusă în discuție.
- 120 Având în vedere toate cele menționate anterior, ținând seama de contextul care caracterizează situația din Rusia și în lipsa unor competențe de anchetă ale Consiliului în țări terțe (a se vedea jurisprudența citată la punctele 115 și 116 de mai sus), valoarea probatorie a documentelor din dosarul probatoriu nu poate fi înlăturată.

Cu privire la cel de al doilea aspect, întemeiat pe o apreciere „vădit” eronată a situației de fapt în lumina criteriului (g)

- 121 În primul rând, este important de subliniat că acest motiv trebuie considerat ca fiind întemeiat pe o eroare de apreciere și nu pe o eroare vădită de apreciere. Într-adevăr, chiar dacă este cu siguranță adevărat că Consiliul dispune de o anumită putere de apreciere pentru a stabili, de la caz la caz, dacă sunt îndeplinite criteriile juridice pe care se întemeiază măsurile restrictive în cauză, nu este mai puțin adevărat că instanțele Uniunii trebuie să asigure un control, în principiu complet, al legalității tuturor actelor Uniunii (a se vedea în acest sens Hotărârea din 1 iunie 2022, Prigozhin/Consiliul, T-723/20, nepublicată, EU:T:2022:317, punctul 70 și jurisprudența citată).
- 122 În continuare, trebuie amintit faptul că efectivitatea controlului jurisdicțional garantat la articolul 47 din Carta drepturilor fundamentale impune în special ca instanța Uniunii să se asigure că decizia prin care au fost adoptate sau menținute măsuri restrictive, care are o aplicabilitate individuală pentru persoana sau entitatea în cauză, se întemeiază pe o bază factuală suficient de solidă. Aceasta presupune verificarea faptelor invocate în expunerea de motive a deciziei menționate, astfel încât controlul jurisdicțional să nu se limiteze la aprecierea verosimilității abstracte a motivelor invocate, ci să privească aspectul dacă respectivele motive – sau cel puțin unul dintre ele, considerat suficient în sine pentru susținerea deciziei în cauză – sunt întemeiate (Hotărârea din 18 iulie 2013, Comisia și alții/Kadi, C-584/10 P, C-593/10 P și C-595/10 P, EU:C:2013:518, punctul 119).
- 123 În caz de contestare, autoritatea competentă a Uniunii este cea care are sarcina să demonstreze temeinicia motivelor reținute împotriva persoanei sau a entității vizate, aceasta din urmă neavând obligația să facă dovada negativă a netemeinicii motivelor menționate (Hotărârea din 18 iulie 2013, Comisia și alții/Kadi, C-584/10 P, C-593/10 P și C-595/10 P, EU:C:2013:518, punctul 121, și Hotărârea din 3 iulie 2014, National Iranian Tanker Company/Consiliul, T-565/12, EU:T:2014:608, punctul 57).
- 124 Aprecierea temeinicii acestor motive trebuie efectuată prin examinarea elementelor de probă și a informațiilor nu în mod izolat, ci în contextul în care acestea se inserează. Astfel, Consiliul îndeplinește sarcina probei care îi incumbă dacă prezintă în fața instanței Uniunii o serie de indicii suficient de concrete, precise și concordante care să permită stabilirea existenței unei legături suficiente între persoana căreia i s-a aplicat o măsură restrictivă și regimul sau, în general, situațiile combătute (a se vedea Hotărârea din 20 iulie 2017, Badica și Kardiam/Consiliul, T-619/15, EU:T:2017:532, punctul 99 și jurisprudența citată).

125 În lumina acestor principii jurisprudențiale este necesar să se stabilească dacă Consiliul a săvârșit o eroare de apreciere atunci când a considerat că în prezenta cauză exista o bază factuală suficient de solidă pentru a justifica, pe de o parte, includerea inițială și, pe de altă parte, menținerea numelui reclamantului în listele în litigiu.

126 În prealabil, este necesară pronunțarea asupra admisibilității documentelor suplimentare prezentate de reclamant.

– *Cu privire la admisibilitatea documentelor suplimentare prezentate de reclamant*

127 Trebuie amintit că articolul 85 alineatul (3) din Regulamentul de procedură prevede că, cu titlu excepțional, părțile principale mai pot depune sau propune probe înainte de închiderea fazei orale a procedurii sau înainte de decizia Tribunalului de a se pronunța fără parcurgerea fazei orale a procedurii, cu condiția ca întârzierea în depunerea sau propunerea de probe să fie justificată.

128 În prezenta cauză, reclamantul a prezentat cinci documente suplimentare la 19 decembrie 2022, justificând întârzierea acestora prin faptul că urmărea zilnic instrucția dosarului său și răspundea la argumentele Consiliului.

129 Consiliul susține că aceste probe sunt tardive și, prin urmare, inadmisibile, precum și, în orice caz, lipsite de relevanță.

130 Primul document suplimentar este un certificat din data de 9 decembrie 2022, provenind de la auditorii societății ABH Holdings SA, iar cel de al doilea document suplimentar este un certificat din data de 16 decembrie 2022 provenind de la cabinetul de avocatură al societății menționate. Aceste documente se referă în special la calitatea de acționar minoritar a reclamantului, la un acord privind transferul acțiunilor sale la ABH Holdings în ajunul adoptării actelor atacate în martie 2022 și la structura acționariatului acestei societăți. Astfel, aceste elemente de probă transmit informații de care reclamantul avea în mod necesar cunoștință într-o etapă anterioară. Or, reclamantul nu a indicat faptul că nu a fost în măsură să depună aceste elemente de probă într-o etapă anterioară a procedurii și motivul pentru care nu a putut face acest lucru. Faptul că acesta a indicat că a urmărit zilnic instrucția dosarului său nu constituie o împrejurare excepțională care să justifice depunerea tardivă a acestora în sensul articolului 85 alineatul (3) din Regulamentul de procedură.

131 Cel de al treilea document suplimentar conține o mărturie din data de 28 martie 2022, în timp ce cel de al patrulea și cel de al cincilea document suplimentar conțin mărturii din data de 1 aprilie 2022. Or, trebuie remarcat faptul că aceste documente ar fi putut fi prezentate în anexa la replica din 19 august 2022 sau chiar în anexă la cererea introductivă din 15 aprilie 2022.

132 În aceste împrejurări, trebuie să se considere că reclamantul nu a justificat, în sensul articolului 85 alineatul (3) din Regulamentul de procedură, depunerea tardivă a acestor probe suplimentare. În consecință, aceste elemente de probă sunt inadmisibile și nu vor fi luate în considerare de Tribunal în cadrul examinării prezentului motiv.

– *Cu privire la includerea inițială*

- 133 Reclamantul susține că nu îndeplinește condițiile criteriului (g), care se referă, în opinia sa, la un cerc restrâns de oameni de afaceri importanți, favorizați de președintele Putin și care sprijină regimul rus, ceea ce nu este cazul său. Niciunul dintre documentele din dosarul probatoriu nu ar conduce la concluzia că reclamantul ar fi un om de afaceri important. Acesta contestă de asemenea noțiunea de „persoană importantă” utilizată de Consiliu, care nu se poate baza numai pe importanța persoanei, fără a ține seama de legăturile strânse ale acesteia cu regimul politic în cauză. Reclamantul contestă clasamentul din ediția rusă a revistei Forbes, subliniind că anumiți oameni de afaceri sunt menționați în această ediție fără a fi însă sancționați. Acesta adaugă faptul că nu se încadrează în definiția unui oligarh din dreptul ucrainean.
- 134 De asemenea, reclamantul contestă confuzia care se face între persoana sa și entitatea Alfa Bank, cu toate că nu a avut niciodată un rol executiv în această entitate, la care ar fi acționar minoritar cu 16,3 %, fără a avea nici măcar o minoritate de blocaj, și din care ar fi demisionat în momentul adoptării actelor inițiale. Alfa Bank ar desfășura o activitate regulată în Rusia, fără a susține însă activitățile regimului. Acesta subliniază că noțiunea de „importantă” nu se limitează numai la deținerea unei participații într-o societate din țara în cauză, fără a se lua în considerare funcția executivă sau participația majoritară. Or, acesta nu ar exercita control asupra niciunei entități din cadrul Alfa Group și nici nu ar fi beneficiar efectiv în vreuna dintre aceste entități.
- 135 *[Confidențial]*¹.
- 136 Consiliul, susținut de Regatul Belgiei, contestă această argumentație.
- 137 Trebuie amintit că numele reclamantului a fost inclus în listele în litigiu pe baza criteriului (g), pentru motivul că acesta „este unul dintre principalii acționari ai conglomeratului Alfa Group, care include Alfa Bank, unul din cei mai mari contribuabili ai Rusiei, [și că] este considerat una dintre cele mai influente persoane din Rusia”.
- 138 Trebuie remarcat faptul că criteriul (g) utilizează conceptul de „oameni de afaceri importanți” în corelație cu „[implicarea] în sectoare economice care furnizează o sursă substanțială de venituri guvernului [rus]”, fără vreo altă condiție privind o legătură directă sau indirectă cu guvernul menționat. Într-adevăr, scopul acestui criteriu este acela de a exercita o presiune maximă asupra autorităților ruse pentru ca acestea să pună capăt acțiunilor și politicilor lor de destabilizare a Ucrainei, precum și agresiunii militare împotriva acestei țări.
- 139 În această privință, astfel cum s-a amintit anterior (a se vedea punctul 49 de mai sus), există o legătură logică între, pe de o parte, faptul de a viza oameni de afaceri importanți implicați în sectoare economice care furnizează venituri substanțiale guvernului rus și, pe de altă parte, obiectivul măsurilor restrictive în prezenta cauză, care este acela de a spori presiunea asupra Federației Ruse, precum și de a crește costul acțiunilor acesteia din urmă care vizează subminarea integrității teritoriale, a suveranității și a independenței Ucrainei (a se vedea în acest sens Hotărârea din 13 septembrie 2018, Rosneft și alții/Consiliul, T-715/14, nepublicată, EU:T:2018:544, punctul 157).

¹ Date confidențiale oculte.

- 140 Cu toate acestea, niciun element din considerentele sau din dispozițiile Deciziei 2014/145 și ale Regulamentului nr. 269/2014, astfel cum au fost modificate, nu permite să se concluzioneze că ar fi sarcina Consiliului să demonstreze existența unei legături strânse sau a unei interdependențe între, pe de o parte, persoana al cărei nume este inclus în listele în litigiu și, pe de altă parte, guvernul rus sau acțiunile sale care subminează integritatea teritorială, suveranitatea și independența Ucrainei.
- 141 Contrar celor susținute de reclamant, nu se poate deduce din jurisprudența referitoare la criteriul „omului de afaceri important” aplicat în contextul măsurilor restrictive luate împotriva Republicii Arabe Siriene că noțiunea de „om de afaceri important”, utilizată în contextul criteriului aplicat în prezenta cauză, ar implica o obligație pentru Consiliu de a demonstra existența unor legături strânse sau a unei interdependențe cu guvernul rus.
- 142 O astfel de interpretare ar intra în conflict nu numai cu formularea criteriului (g), ci și cu obiectivul urmărit.
- 143 Într-adevăr, pe de o parte, având în vedere formularea criteriului (g), astfel cum s-a arătat la punctul 44 de mai sus, persoanele în cauză trebuie să fie considerate importante în virtutea importanței lor în sectorul în care își desfășoară activitatea și a importanței pe care o are acest sector pentru economia rusă (a se vedea în acest sens Hotărârea din 13 septembrie 2018, Rosneft și alții/Consiliul, T-715/14, nepublicată, EU:T:2018:544, punctul 157 și jurisprudența citată). În această privință, noțiunea de „oameni de afaceri importanți” trebuie, prin urmare, să fie înțeleasă ca referindu-se la importanța acestor din urmă persoane având în vedere în special statutul lor profesional, importanța activităților lor economice, amploarea participațiilor de capital ale acestora sau funcțiile pe care le dețin în cadrul uneia sau mai multor întreprinderi în care își desfășoară aceste activități.
- 144 Pe de altă parte, obiectivul măsurilor restrictive în cauză nu este acela de a sancționa anumite persoane sau entități ca urmare a legăturilor acestora cu situația din Ucraina sau a legăturilor lor cu guvernul rus, ci, astfel cum s-a amintit la punctul 46 de mai sus, de a impune sancțiuni economice Federației Ruse, pentru a spori presiunea asupra acesteia, precum și costul acțiunilor sale care vizează subminarea integrității teritoriale, a suveranității și a independenței Ucrainei și pentru a pune capăt, cât mai curând posibil, agresiunii suferite de Ucraina (a se vedea în acest sens Hotărârea din 13 septembrie 2018, Rosneft și alții/Consiliul, T-715/14, nepublicată, EU:T:2018:544, punctul 160).
- 145 În consecință, contrar celor afirmate de reclamant, criteriul (g) nu impune Consiliului să demonstreze existența unor legături strânse sau a unei relații de interdependență cu guvernul rus. Acesta nu depinde nici de faptul ca reclamantului să îi fie imputabilă decizia de a continua agresiunea militară împotriva Ucrainei sau de existența unei legături directe sau indirecte cu anexarea Crimeei sau cu destabilizarea Ucrainei, astfel cum se susține în memoriul în adaptare.
- 146 În lumina acestor considerații este necesar să se aprecieze dacă Consiliul a viciat decizia sa printr-o eroare de apreciere considerând că reclamantul era un om de afaceri important implicat într-un sector economic care furniza o sursă substanțială de venituri guvernului rus.
- 147 În prezenta cauză, în primul rând, în ceea ce privește calitatea de om de afaceri important a reclamantului, trebuie amintit că, astfel cum rezultă în special din elementul de probă nr. 1, acesta este cofondatorul Alfa Group, un mare grup industrial și financiar privat din Rusia care,

astfel cum a recunoscut reclamantul în ședință, are interese în diferite sectoare, cum ar fi petrolul, gazele naturale, comerțul, asigurările, telecomunicațiile și băncile comerciale și de investiții.

- 148 Rezultă de asemenea din elementul de probă nr. 3 că revista Forbes a întocmit un clasament al celor mai importanți oameni din Rusia, inclusiv politicieni, membri ai parlamentului, guvernatori, precum și directori ai celor mai mari companii, iar reclamantul este menționat în lista celor mai influente 100 de persoane din Rusia. Astfel cum arată Consiliul, chiar dacă pot exista opinii divergente cu privire la parametrii utilizați pentru a întocmi clasamentul în cauză, acesta din urmă este totuși indicativ pentru persoanele care ocupă o poziție importantă în domeniile economic, politic sau administrativ în Rusia. De altfel, acest lucru este confirmat și de articolul de pe site-ul de știri Insider din 13 aprilie 2022, prezentat în anexa la cererea introductivă, care face referire la clasamentul Forbes International din anul 2022 și îl menționează pe reclamant ca fiind „una dintre cele mai influente persoane din Rusia”. Trebuie respins argumentul reclamantului potrivit căruia anumiți oameni de afaceri sunt menționați în articol, fără a fi însă vizați de măsurile restrictive, întrucât o eventuală practică divergentă a Consiliului în această privință se înscrie în marja sa de apreciere și nu poate genera așteptări legitime din partea persoanelor și entităților în cauză (a se vedea în acest sens Hotărârea din 13 martie 2012, Mellli Bank/Consiliul, C-380/09 P, EU:C:2012:137, punctul 62).
- 149 În plus, rezultă din elementele din dosar că reclamantul era unul dintre cei opt membri ai Consiliului de supraveghere (Supervisory Board) al A 1 Investment Holding SA, o structură de investiții a consorțiului Alfa Group, din octombrie 2018 până la 15 martie 2022.
- 150 În sfârșit, rezultă din elementele din dosar și din precizările furnizate de reclamant în ședință că Alfa Group include o structură bancară, ABH Holdings, care deține în special Alfa Bank, și că reclamantul era acționar al ABH Holdings cu o participație de 16,3 %.
- 151 Rezultă că, chiar dacă, începând din anul 2010, reclamantul nu ar mai deține funcții de conducere în cadrul ABH Holdings sau în cadrul filialelor acesteia, Consiliul nu a săvârșit o eroare de apreciere atunci când l-a calificat drept „unul dintre principalii acționari ai conglomeratului Alfa Group”, având în vedere faptul că acesta deținea o participație de 16,3 % în cadrul ABH Holdings. Deși este adevărat că aceasta este o participație minoritară, este totuși semnificativă, având în vedere că această societate deține la rândul său Alfa Bank, cea mai mare bancă comercială și de investiții privată rusă.
- 152 Desigur, rezultă din certificatul din 6 aprilie 2022 al directorului ABH Holdings că reclamantul ar fi vândut acțiunile sale în cadrul acestei societăți la 14 martie 2022 și că nu ar mai deține nicio participație în capitalurile proprii (ownership interest) în cadrul acesteia.
- 153 Cu toate acestea, în afară de faptul că valoarea probatorie a acestui certificat, eliberat de directorul societății la care reclamantul era acționar, trebuie relativizată în conformitate cu jurisprudența menționată anterior (a se vedea punctul 114 de mai sus), trebuie remarcat faptul că certificatul menționat implică faptul că reclamantul a fost acționar al ABH Holdings până în ziua anterioară adoptării actelor inițiale. Această pretinsă schimbare de situație în ziua anterioară adoptării actelor inițiale, presupunând că ar fi adevărată, nu poate fi utilizată pentru a exclude calitatea de om de afaceri important a reclamantului și pentru a constata săvârșirea de către Consiliu a unei erori de apreciere în această privință.

- 154 În plus, având în vedere criteriul (g), noțiunea de „om de afaceri important” se referă la elemente de fapt care vizează atât trecutul, cât și durata. În consecință, faptul că motivele includerii numelui reclamantului în listele în litigiu se referă la o situație de fapt care a existat înainte de adoptarea actelor inițiale și care a fost modificată foarte recent nu implică în mod necesar desuetudinea măsurilor restrictive adoptate în privința sa prin actele menționate (a se vedea prin analogie Hotărârea din 12 februarie 2020, Amisi Kumba/Consiliul, T-163/18, EU:T:2020:57, punctul 83).
- 155 În consecință, având în vedere toate aceste considerații, Consiliul a considerat fără a săvârși o eroare de apreciere că la data adoptării actelor inițiale reclamantul îndeplinea condițiile unui om de afaceri important în sensul criteriului (g).
- 156 În al doilea rând, în ceea ce privește sectorul economic în cauză, trebuie arătat că Alfa Bank, deținută de ABH Holdings, este o bancă privată care, astfel cum indică reclamantul, desfășoară o activitate obișnuită în Rusia, este cea mai mare bancă comercială și de investiții privată din Rusia și face parte din Alfa Group, un mare grup industrial și financiar privat din Rusia. În această privință, trebuie subliniat că rezultă din criteriul (g) că sectorul economic, iar nu persoana fizică sau juridică al cărei nume figurează în listele în litigiu este cel care trebuie să constituie o sursă substanțială de venituri pentru guvernul rus. Sectorul economic în cauză este în speță sectorul bancar, despre care nu se contestă că reprezintă o sursă substanțială de venituri pentru guvernul rus.
- 157 În plus, constatarea potrivit căreia Alfa Bank este unul dintre cei mai mari contribuabili din Rusia se bazează pe elementele de probă coroborante prezentate de Consiliu. În special, elementul de probă nr. 1 menționează Alfa Bank ca fiind una dintre cele mai mari bănci private din Rusia, iar elementul de probă nr. 2 conține o listă a celor mai mari 24 de contribuabili ruși în anul 2020, inclusiv Alfa Bank.
- 158 Argumentul reclamantului prin care contestă poziția Alfa Bank printre cei mai mari 24 de contribuabili din Rusia trebuie respins. Într-adevăr, reclamantul contestă clasamentul menționat în acest document pentru motivul că, cu excepția cazului în care societățile își publică situațiile financiare, calitatea de contribuabil nu poate fi verificată și dovedită fără a fi obținut informația exactă de la autoritatea fiscală din țara respectivă cu privire la statutul fiscal al contribuabilului. Cu toate acestea, în cazul în care reclamantul contestă fiabilitatea și acuratețea clasificării menționate, acest lucru nu repune în discuție calitatea acestei societăți de contribuabil fiscal important.
- 159 Rezultă că Consiliul a stabilit, prin indicii suficient de concrete, precise și concordante, că Alfa Group, care include Alfa Bank, operează într-un sector economic, în cazul de față sectorul bancar, care furnizează o sursă substanțială de venituri guvernului rus.
- 160 Având în vedere toate aceste considerații, la data adoptării actelor inițiale Consiliul a considerat, fără a săvârși o eroare de apreciere, că reclamantul îndeplinea condițiile de aplicare a criteriului (g).
- 161 Celelalte argumente invocate de reclamant nu infirmă această constatare.
- 162 În primul rând, elementele de probă prezentate de reclamant cu privire la faptul că Alfa Group, societate care nu este controlată de statul rus și nu primește niciun sprijin din partea acestuia, a rămas la distanță de politică, utilizează „standardele etice occidentale” și ocupă o parte semnificativă din economia ucraineană nu sunt relevante în lumina criteriului (g). Același lucru

este valabil și pentru afirmația potrivit căreia Alfa Bank desfășoară o activitate regulată în Rusia, fără a sprijini însă activitățile guvernului rus împotriva Ucrainei. Într-adevăr, criteriul (g) prevede că sectorul trebuie să reprezinte o sursă substanțială de venituri pentru guvernul rus, fără a stabili drept condiție existența unei legături între această sursă de venituri și acțiunile guvernului respectiv în Ucraina sau dovada unei intenții de a sprijini aceste acțiuni. În plus, astfel cum a recunoscut reclamantul în ședință, Alfa Bank figurează în listele europene de măsuri restrictive începând cu 25 februarie 2022 [a se vedea anexa V la Decizia (PESC) 2022/327 a Consiliului din 25 februarie 2022 de modificare a Deciziei 2014/512/PESC privind măsuri restrictive având în vedere acțiunile Rusiei de destabilizare a situației în Ucraina (JO 2022, L 48, p. 1)].

163 În al doilea rând, reclamantul susține că includerea numelui său în listele în litigiu constituie o eroare din punctul de vedere al politicii multilaterale de sancțiuni. Cu toate acestea, argumentele reclamantului referitoare la faptul că numele său nu este inclus în listele de sancțiuni ucrainene sau din Statele Unite nu pot fi determinante pentru interpretarea criteriilor de desemnare specifice ordinii juridice a Uniunii. În mod similar, termenii unei dispoziții a dreptului Uniunii trebuie în mod normal să primească în întreaga Uniune o interpretare autonomă și uniformă, care trebuie stabilită ținând seama de contextul prevederii și de obiectivul urmărit de reglementarea în cauză (a se vedea în acest sens Hotărârea din 11 iunie 2020, Pantochim, C-19/19, EU:C:2020:456, punctul 37 și jurisprudența citată). În consecință, definiția oligarhului în dreptul ucrainean nu este relevantă pentru interpretarea criteriului (g), care este independent de implicarea personală a reclamantului în război sau de existența unor legături directe sau strânse sau a unei relații de interdependență cu regimul politic în cauză.

164 *[Confidențial]*.

165 Rezultă din toate cele menționate anterior că Consiliul nu a săvârșit o eroare de apreciere atunci când a considerat, în actele inițiale, că reclamantul îndeplinea condițiile prevăzute la criteriul (g).

– *Cu privire la menținerea numelui reclamantului în listele în litigiu*

166 În memoriul în adaptare, reclamantul susține că a prezentat Consiliului elemente care nu au fost luate în considerare, cum ar fi faptul că este doar un acționar minoritar, că nu exercită nicio influență asupra operațiunilor sau strategiei băncii și, prin urmare, nu este un om de afaceri activ în sectorul în cauză. De asemenea, acesta invocă ineficacitatea măsurilor, lipsa unui bilanț sau a unei evaluări a acestor măsuri și luarea în considerare doar a contextului existent în septembrie 2022, fără a se ține seama de situația sa individuală.

167 Consiliul, susținut de Regatul Belgiei, contestă această argumentație.

168 Este important să reamintim că măsurile restrictive au o natură conservatorie și, prin definiție, provizorie, iar validitatea lor este întotdeauna condiționată de continuarea existenței împrejurărilor de fapt și de drept care au determinat adoptarea lor, precum și de necesitatea menținerii lor în vederea realizării obiectivului care le este asociat. Astfel, cu ocazia reanalizării periodice a acestor măsuri restrictive, Consiliul trebuie să efectueze o apreciere actualizată a situației și să întocmească un bilanț al impactului unor astfel de măsuri, pentru a stabili dacă acestea au permis îndeplinirea obiectivelor urmărite prin includerea inițială a numelor persoanelor și ale entităților în cauză în lista în litigiu sau dacă este încă posibil să se deducă aceeași concluzie în ceea ce privește persoanele și entitățile menționate (a se vedea Hotărârea din

27 aprilie 2022, Ilunga Luyoyo/Consiliul, T-108/21, EU:T:2022:253, punctul 55 și jurisprudența citată, Hotărârea din 26 octombrie 2022, Ovsyannikov/Consiliul, T-714/20, nepublicată, EU:T:2022:674, punctul 67).

- 169 Pentru a justifica menținerea numelui unei persoane pe lista în cauză, nu este interzis Consiliului să se întemeieze pe aceleași elemente de probă care au justificat includerea inițială, reincluderea sau menținerea anterioară a numelui persoanei în cauză în această listă, în măsura în care, pe de o parte, motivele includerii sunt neschimbate și, pe de altă parte, contextul nu a evoluat astfel încât aceste elemente de probă să fi devenit caduce (a se vedea în acest sens Hotărârea din 23 septembrie 2020, Kaddour/Consiliul, T-510/18, EU:T:2020:436, punctul 99). Contextul menționat include nu numai situația din țara pentru care a fost instituit sistemul de măsuri restrictive, ci și situația specifică a persoanei în cauză [Hotărârea din 26 octombrie 2022, Ovsyannikov/Consiliul, T-714/20, nepublicată, EU:T:2022:674, punctul 78; a se vedea de asemenea Hotărârea din 9 iunie 2021, Borborudi/Consiliul, T-580/19, EU:T:2021:330, punctul 60 (nepublicat) și jurisprudența citată]. În mod similar, menținerea în lista în litigiu se justifică în raport cu ansamblul împrejurărilor relevante și în special în raport cu faptul că obiectivele vizate de măsurile restrictive nu ar fi fost îndeplinite (a se vedea în acest sens Hotărârea din 12 februarie 2020, Amisi Kumba/Consiliul, T-163/18, EU:T:2020:57, punctele 83 și 84, Hotărârea din 27 aprilie 2022, Boshab/Consiliul, T-103/21, nepublicată, EU:T:2022:248, punctul 121, și Hotărârea din 27 aprilie 2022, Ilunga Luyoyo/Consiliul, T-108/21, EU:T:2022:253, punctul 56).
- 170 În prezenta cauză, rezultă din articolul 6 din Decizia 2014/145, astfel cum a fost modificată, că această decizie se reexaminează permanent și se reînnoiește sau se modifică, după caz, în cazul în care Consiliul consideră că obiectivele sale nu au fost îndeplinite. La rândul său, articolul 14 alineatul (4) din Regulamentul nr. 269/2014, astfel cum a fost modificat, prevede că lista din anexa sa se revizuieste periodic și cel puțin o dată la 12 luni.
- 171 În contextul actelor de menținere, trebuie constatat că motivele de includere au rămas aceleași precum în actele inițiale.
- 172 Prin urmare, este necesar, în conformitate cu jurisprudența citată anterior (punctul 169 de mai sus), să se verifice dacă contextul, obiectivele și situația individuală a reclamantului permitteau menținerea includerii numelui său pe baza unor motive neschimbate.
- 173 În ceea ce privește contextul general legat de situația din Ucraina, trebuie remarcat faptul că, la data adoptării actelor de menținere a includerii numelui reclamantului, situația din Ucraina era în continuare gravă.
- 174 În mod similar, măsurile restrictive sunt în continuare justificate prin prisma obiectivului urmărit, și anume exercitarea unei presiuni maxime asupra autorităților ruse pentru ca acestea să pună capăt acțiunilor și politicilor lor de destabilizare a Ucrainei, precum și agresiunii militare împotriva acestei țări și pentru a crește costul acțiunilor Federației Ruse menite să submineze integritatea teritorială, suveranitatea și independența Ucrainei.
- 175 În ceea ce privește situația individuală a reclamantului, trebuie remarcat faptul că scrisorile reclamantului, în special scrisoarea sa din 30 mai 2022 și cererea sa de reanalizare din 1 noiembrie 2022, se referă la argumente deja invocate în cadrul observațiilor privind actele inițiale. În special, reclamantul subliniază în acestea [*confidențial*] că numai Alfa Bank este un contribuabil rus și că el este numai un acționar minoritar al Alfa Bank, fără funcție de conducere.

- 176 În consecință, elementele prezentate de reclamant în documentele sale adresate Consiliului în vederea reexaminării măsurilor restrictive au putut fi considerate în mod justificat de către Consiliu ca nefiind nici noi, nici decisive în raport cu schimburile efectuate în cadrul prezentei cauze în privința actelor inițiale.
- 177 Rezultă că, în lumina acestor elemente, Consiliul nu a săvârșit o eroare de apreciere atunci când a constatat lipsa vreunei modificări a situației individuale a reclamantului și s-a bazat pe aceleași elemente pentru a menține includerea numelui acestuia în listele în litigiu.
- 178 Argumentul reclamantului întemeiat pe faptul că nu îi poate fi imputată în niciun fel decizia de continuare a invaziei în Ucraina, invocat în cadrul memoriului în adaptare, trebuie respins, întrucât criteriul (g) nu menționează o astfel de condiție.
- 179 În mod similar, celelalte argumente ale reclamantului, referitoare la lipsa unui bilanț sau a unei evaluări a acestor măsuri și la ineficacitatea măsurilor, trebuie să fie respinse. Într-adevăr, acestea nu sunt de natură să demonstreze o eroare de apreciere în evaluarea situației sale individuale din perspectiva criteriului aplicabil.
- 180 În sfârșit, în ceea ce privește argumentul reclamantului întemeiat pe cesiunea acțiunilor sale în cadrul ABH Holdings, trebuie amintit că este necesar să se considere că cesiunea menționată nu a fost demonstrată prin elemente de probă suficient de convingătoare în cadrul procedurii în fața Tribunalului. Într-adevăr, astfel cum s-a amintit la punctul 114 de mai sus, pentru a aprecia valoarea probatorie a unui document, trebuie să se țină cont printre altele de originea acestuia, de împrejurările elaborării sale, precum și de destinatarul său și trebuie să se analizeze dacă, având în vedere conținutul său, pare rezonabil și fiabil.
- 181 În prezenta cauză, certificatul prezentat în anexa la replică, din data de 19 august 2022, provine de la directorul ABH Holdings și indică faptul că, la 14 martie 2022, reclamantul a cedat acțiunile pe care le deținea în cadrul acestei societăți unui terț și că nu mai deține nicio participație în capitalurile proprii (ownership interest) în societatea menționată.
- 182 Or, trebuie remarcat faptul că acest certificat a fost prezentat fără un alt document justificativ oficial și fără nicio precizare, în special în ceea ce privește cesionarul acțiunilor reclamantului sau modalitățile cesiunii acțiunilor menționate. În plus, în cadrul cererii de reexaminare adresate Consiliului la 1 noiembrie 2022, precum și în observațiile sale scrise prezentate Tribunalului, reclamantul a continuat să menționeze calitatea sa de „asociat minoritar” sau de „acționar minoritar al Alfa Bank”.
- 183 În împrejurările din prezenta cauză, trebuie să se considere că, în lipsa dovezii cesiunii acțiunilor, pretinsă de reclamant, către o terță persoană care nu ar fi înrudită cu acesta, Consiliul a considerat în mod întemeiat că situația individuală a reclamantului nu a evoluat în așa fel încât elementele din dosarul probatoriu în contextul includerii inițiale a numelui său în listele în litigiu ar fi devenit caduce.
- 184 În consecință, având în vedere faptul că situația din Ucraina continuă să fie gravă, faptul că obiectivele urmărite prin măsurile restrictive nu au fost atinse și lipsa elementelor de probă care să ateste că situația individuală a reclamantului s-a schimbat, Consiliul a menținut măsurile restrictive în cauză fără a săvârși o eroare de apreciere.

- 185 Având în vedere toate cele menționate anterior, este necesar să se considere că motivul includerii numelui reclamantului în listele în litigiu, bazat pe statutul său de om de afaceri important implicat în sectoare economice care furnizează guvernului rus o sursă substanțială de venituri, care corespunde criteriului (g), este suficient de bine justificat, astfel încât, în lumina acestui criteriu, includerea și menținerea numelui său în listele în litigiu, care rezultă din actele inițiale și din actele de menținere, sunt întemeiate.
- 186 Or, potrivit jurisprudenței, în ceea ce privește controlul legalității unei decizii prin care se adoptă măsuri restrictive și având în vedere natura preventivă a acestora, dacă instanța Uniunii consideră că cel puțin unul dintre motivele menționate este suficient de precis și de concret, că este întemeiat și că reprezintă prin el însuși un temei suficient pentru susținerea acelei decizii, împrejurarea că altele dintre acele motive nu ar îndeplini aceste condiții nu poate justifica anularea deciziei menționate (a se vedea Hotărârea din 28 noiembrie 2013, Consiliul/Manufacturing Support & Procurement Kala Naft, C-348/12 P, EU:C:2013:776, punctul 72 și jurisprudența citată).
- 187 În consecință, cel de al patrulea motiv trebuie respins ca nefondat, atât în privința actelor inițiale, cât și a actelor de menținere, fără a fi necesar să se examineze temeinicia celorlalte critici formulate de reclamant și care urmăresc repunerea în discuție a aprecierii Consiliului din perspectiva criteriului (d).

Cu privire la motivele întemeiate pe încălcarea principiului proporționalității și pe încălcarea dreptului de proprietate, a libertății de a desfășura o activitate comercială și a dreptului de a exercita o profesie

- 188 Reclamantul susține că actele atacate sunt disproporționate în măsura în care îl împiedică să exercite o activitate profesională. Măsurile restrictive la care este supus ar constitui de asemenea o încălcare disproporționată a dreptului său de proprietate, a libertății sale de a desfășura o activitate comercială și a dreptului său de a exercita o profesie, cu atât mai mult cu cât probele pe care s-a bazat Consiliul ar fi vădit insuficiente.
- 189 Consiliul, susținut de Regatul Belgiei, contestă această argumentație.
- 190 Trebuie amintit că principiul proporționalității, care face parte dintre principiile generale ale dreptului Uniunii și este prevăzut la articolul 5 alineatul (4) TUE, impune ca mijloacele puse în aplicare printr-o dispoziție de drept al Uniunii să fie apte să realizeze obiectivele legitime urmărite de reglementarea în cauză și să nu depășească ceea ce este necesar pentru atingerea acestora (Hotărârea din 15 noiembrie 2012, Al-Aqsa/Consiliul și Țările de Jos/Al-Aqsa, C-539/10 P și C-550/10 P, EU:C:2012:711, punctul 122, și Hotărârea din 1 iunie 2022, Prigozhin/Consiliul, T-723/20, nepublicată, EU:T:2022:317, punctul 133).
- 191 În plus, dreptul de proprietate este unul dintre principiile generale de drept al Uniunii și este consacrat la articolul 17 din Carta drepturilor fundamentale. În mod similar, în conformitate cu articolul 16 din cartă menționată, „[l]ibertatea de a desfășura o activitate comercială este recunoscută în conformitate cu dreptul Uniunii și cu legislațiile și practicile naționale”.
- 192 În prezenta cauză, trebuie remarcat faptul că măsurile restrictive cuprinse în actele atacate implică limitări ale exercitării de către reclamant a dreptului său de proprietate și a dreptului său de a desfășura în mod liber o activitate comercială.

- 193 Cu toate acestea, drepturile fundamentale invocate de reclamant nu sunt prerogative absolute, iar exercitarea lor poate face obiectul unor restricții justificate de obiective de interes general urmărite de Uniune, cu condiția ca aceste restricții să răspundă efectiv obiectivelor de interes general menționate și să nu constituie, față de scopul urmărit, o intervenție disproporționată și intolerabilă care ar aduce atingere însuși conținutului drepturilor astfel garantate (Hotărârea din 28 martie 2017, Rosneft, C-72/15, EU:C:2017:236, punctul 148, și Hotărârea din 25 iunie 2020, VTB Bank/Consiliul, C-729/18 P, nepublicată, EU:C:2020:499, punctul 80).
- 194 Pentru a fi conformă cu dreptul Uniunii, o atingere adusă drepturilor fundamentale în cauză trebuie să fie prevăzută de lege, să respecte substanța libertății menționate, să urmărească un obiectiv de interes general, recunoscut ca atare de Uniune, și să nu fie disproporționată (a se vedea Hotărârea din 27 iulie 2022, RT France/Consiliul, T-125/22, EU:T:2022:483, punctul 222 și jurisprudența citată).
- 195 Or, trebuie constatat că aceste patru condiții sunt îndeplinite în prezenta cauză.
- 196 În primul rând, măsurile restrictive în cauză sunt „prevăzute de lege”, întrucât sunt enunțate în acte care au printre altele un domeniu general de aplicare și care dispun de un temei juridic clar în dreptul Uniunii, precum și de o previzibilitate suficientă, fapt care nu este contestat de reclamant.
- 197 În al doilea rând, actele atacate se aplică timp de șase luni și se reexaminează permanent, astfel cum prevede articolul 6 din Decizia 2014/145. Având în vedere că măsurile menționate sunt temporare și reversibile, trebuie să se considere că acestea nu aduc atingere esenței libertăților invocate. În plus, actele atacate prevăd posibilitatea de a se acorda derogări de la măsurile restrictive aplicate. În special, în ceea ce privește înghețarea fondurilor, articolul 2 alineatele (3) și (4) din Decizia 2014/145, astfel cum a fost modificată, precum și articolul 4 alineatul (1), articolul 5 alineatul (1) și articolul 6 alineatul (1) din Regulamentul nr. 269/2014, astfel cum a fost modificat, prevăd posibilitatea, pe de o parte, de a autoriza utilizarea fondurilor înghețate pentru a face față unor necesități esențiale sau pentru îndeplinirea anumitor angajamente și, pe de altă parte, de a acorda autorizații specifice care să permită deblocarea fondurilor, a altor active financiare sau a altor resurse economice.
- 198 În al treilea rând, măsurile restrictive în cauză răspund unui obiectiv de interes general, recunoscut ca atare de Uniune, de natură să justifice consecințe negative, chiar considerabile, pentru anumiți operatori (a se vedea în acest sens și prin analogie Hotărârea din 28 martie 2017, Rosneft, C-72/15, EU:C:2017:236, punctul 150). Într-adevăr, acestea sunt destinate să exercite presiune asupra autorităților ruse pentru ca acestea să pună capăt acțiunilor și politicilor lor de destabilizare a Ucrainei. În această privință, în februarie 2022, Consiliul a urmărit să slăbească strategic economia rusă, pe de o parte, prin interzicerea în special a finanțării Federației Ruse, a guvernului său și a băncii centrale a acesteia și, pe de altă parte, prin aplicarea unor astfel de măsuri în special în domeniile finanțelor, apărării și energiei. Rezultă de asemenea din considerentul (11) al Deciziei 2022/329 că, având în vedere gravitatea situației din Ucraina, Consiliul a considerat că era necesară modificarea criteriilor de desemnare. În consecință, reiese că Uniunea urmărește să reducă veniturile statului rus și să pună presiune asupra guvernului rus pentru a reduce capacitatea acestuia de a finanța acțiunile sale care compromit integritatea teritorială, suveranitatea și independența Ucrainei și pentru a le pune capăt în vederea menținerii stabilității europene și mondiale. Or, acesta este un obiectiv care se încadrează în cele urmărite în

cadru politic externe și de securitate comune și menționate la articolul 21 alineatul (2) literele (b) și (c) TUE, cum ar fi menținerea păcii, prevenirea conflictelor și consolidarea securității internaționale.

- 199 În al patrulea rând, în ceea ce privește caracterul adecvat al măsurilor restrictive în cauză, trebuie arătat că, în lumina unor obiective de interes general la fel de fundamentale pentru comunitatea internațională precum cele menționate la punctul 198 de mai sus, aceste măsuri nu pot fi considerate, ca atare, inadecvate (a se vedea în acest sens și prin analogie Hotărârea din 2 decembrie 2020, Kalai/Consiliul, T-178/19, nepublicată, EU:T:2020:580, punctul 171 și jurisprudența citată).
- 200 În plus, în ceea ce privește caracterul lor necesar, alte măsuri mai puțin constrângătoare, precum un sistem de autorizare prealabilă, nu permit atingerea cu aceeași eficacitate a obiectivului urmărit, și anume exercitarea unei presiuni asupra susținătorilor guvernului rus sau asupra oamenilor de afaceri importanți, în special având în vedere posibilitatea de a eluda restricțiile impuse (a se vedea în acest sens și prin analogie Hotărârea din 2 decembrie 2020, Kalai/Consiliul, T-178/19, nepublicată, EU:T:2020:580, punctul 172 și jurisprudența citată). În plus, astfel cum s-a arătat anterior, este vorba despre restricții temporare și reversibile și care prevăd posibilitatea unor derogări acordate de statele membre.
- 201 În ceea ce privește prejudiciul cauzat reclamantului, este adevărat că dreptul de proprietate al acestuia este restrâns prin actele atacate, întrucât acesta nu poate în special să dispună de fondurile care îi aparțin și care se află pe teritoriul Uniunii sau să transfere fonduri care îi aparțin în Uniune, cu excepția unei autorizații speciale.
- 202 Cu toate acestea, inconvenientele cauzate reclamantului nu sunt disproporționate în raport cu importanța obiectivului urmărit de actele atacate. În fapt, aceste acte prevăd reexaminarea periodică a includerii în listele în litigiu pentru a se asigura că sunt eliminate numele persoanelor și entităților care nu mai îndeplinesc criteriile de includere în aceste liste. În plus, astfel cum s-a amintit la punctul 197 de mai sus, actele atacate prevăd posibilitatea de a autoriza utilizarea fondurilor înghețate pentru a face față unor necesități esențiale sau pentru a îndeplini anumite angajamente și de a acorda autorizații specifice care să permită dezghețarea unor fonduri, a altor active financiare sau a altor resurse economice. În această privință, revine autorităților naționale sarcina de a aprecia, în conformitate cu principiul proporționalității, oportunitatea și domeniul de aplicare al autorizațiilor și derogărilor necesare și să asigure punerea în aplicare a acestora la nivel național.
- 203 În sfârșit, argumentul reclamantului privind caracterul insuficient al probelor privind temeinicia măsurilor restrictive în cauză ține de aprecierea de fond a acestor măsuri, și nu de proporționalitatea lor.
- 204 Rezultă din cele menționate anterior că actele atacate nu au încălcat principiul proporționalității și nu au adus atingere în mod disproporționat dreptului de proprietate al reclamantului, libertății acestuia de a desfășura o activitate comercială și nici dreptului său de a exercita o profesie.
- 205 Având în vedere considerațiile menționate anterior, trebuie respinse motivele întemeiate pe încălcarea principiului proporționalității și pe încălcarea dreptului de proprietate, a libertății de a desfășura o activitate comercială și a dreptului de a exercita o profesie.

Cu privire la motivul întemeiat pe existența unui abuz de putere, invocat în contextul adaptării cererii introductive

- 206 Reclamantul susține că, prin includerea numelui său în listele în litigiu, Consiliul îl consideră responsabil printre altele pentru situația din Ucraina, chiar dacă nu există nicio legătură directă sau indirectă între el și destabilizarea acestei țări. Prin luarea unor măsuri restrictive al căror obiectiv nu poate fi menținerea integrității teritoriale, a suveranității și a independenței Ucrainei, întrucât acestea sunt total deconectate de cei care sunt cu adevărat responsabili de destabilizarea Ucrainei și nu au nicio legătură directă sau indirectă cu această situație, Consiliul ar fi modificat obiectivul urmărit inițial, fără a desprinde de aici consecințele necesare în vederea menținerii măsurilor restrictive individuale. Procedând astfel, acesta ar fi săvârșit un abuz de putere prin modificarea obiectivului fără un bilanț prealabil care să justifice menținerea măsurilor restrictive în privința reclamantului.
- 207 Consiliul, susținut de Regatul Belgiei, contestă această argumentație.
- 208 Potrivit unei jurisprudențe constante, un act este afectat de un abuz de putere numai dacă rezultă din indicii obiective, pertinente și concordante că a fost adoptat în scopul exclusiv sau cel puțin determinant de a atinge alte obiective decât cele pentru care a fost acordată competența în cauză sau de a eluda o procedură special prevăzută de tratate pentru a răspunde circumstanțelor cauzei (Hotărârea din 28 martie 2017, Rosneft, C-72/15, EU:C:2017:236, punctul 135, și Hotărârea din 25 iunie 2020, Vnesheconombank/Consiliul, C-731/18 P, nepublicată, EU:C:2020:500, punctul 63).
- 209 Or, este suficient să observăm că reclamantul nu a furnizat astfel de indicii în prezenta cauză. Astfel cum a subliniat Consiliul, obiectivul urmărit, și anume acela de a exercita o presiune maximă asupra Federației Ruse pentru a pune capăt războiului din Ucraina, nu a fost modificat în niciun fel.
- 210 Prin urmare, motivul întemeiat pe existența unui abuz de putere trebuie respins și, în consecință, acțiunea trebuie respinsă în întregime.

Cu privire la cheltuielile de judecată

- 211 În temeiul articolului 134 alineatul (1) din Regulamentul de procedură, partea care cade în pretenții este obligată, la cerere, la plata cheltuielilor de judecată. Întrucât reclamantul a căzut în pretenții, se impune obligarea acestuia la suportarea propriilor cheltuieli de judecată, precum și a celor efectuate de Consiliu, în conformitate cu concluziile acestuia din urmă, inclusiv pe cele efectuate în cadrul procedurii măsurilor provizorii.
- 212 În conformitate cu articolul 138 alineatul (1) din Regulamentul de procedură, statele membre și instituțiile care au intervenit în litigiu suportă propriile cheltuieli de judecată. În consecință, Regatul Belgiei suportă propriile cheltuieli de judecată.

Pentru aceste motive,

TRIBUNALUL (Camera întâi extinsă)

declară și hotărăște:

- 1) **Respinge acțiunea.**
- 2) **OT suportă propriile cheltuieli de judecată, precum și cheltuielile de judecată efectuate de Consiliul Uniunii Europene, inclusiv pe cele efectuate în cadrul procedurii măsurilor provizorii.**
- 3) **Regatul Belgiei suportă propriile cheltuieli de judecată.**

Spielmann

Mastroianni

Brkan

Gâlea

Tóth

Pronunțată astfel în ședință publică la Luxemburg, la 15 noiembrie 2023.

Semnături